

Výročná správa za rok 2008

MK – 1781/2009-102/1143

Organizácia: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu
v Levoči

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ hospodárenia: príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: zasadačka SKN, Štúrova 36, Levoča

Čas konania verejného odpočtu: 1. 4. 2009, 10.00 hod.

Výročná správa je na internetovej stránke MK SR:

www.culture.gov.sk/odpoctyodpocety08/odpocety.html

Výročná správa je na internetovej stránke organizácie: www.skn.sk

OBSAH

	strana
1 Identifikácia organizácie	3
2 Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
3 Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie ..	6
4 Činnosti / produkty organizácie a ich náklady	6
5 Rozpočet organizácie	21
6 Personálne otázky	34
7 Ciele a prehľad ich plnenia	37
8 Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2008	38
9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie	40
Prílohy	41

1 Identifikácia organizácie

Názov: Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu

Sídlo: Štúrova 36, 054 66 Levoča

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Riaditeľ: **Ing. František Hasaj**

Členovia vedenia: **Ing. Marián Ferko**, zástupca riaditeľa - vedúci ekonomicko-hospodárskeho oddelenia

Bc. Mária Bendíková, vedúca sekretariátu

Anna Tabáková, vedúca oddelenia metodiky a tvorby KF

Ing. Daniela Bonková, vedúca oddelenia knižničných služieb

Mgr. Gabriela Rerková, šéfredaktorka

Ing. Milan Heimschild, vedúci oddelenia zvukových štúdií

Mgr. Norbert Végh, vedúci oddelenia informačných technológií a digitálnej knižnice

Bc. Ján Meluch, vedúci oddelenia tlače a expedície

Telefón: 053/4513648, 4513487-8

IP tel.: 053/2451201, 202

Fax: 053/4513648

e-mail: skn@skn.sk

adresa internetovej stránky organizácie: www.skn.sk

Hlavné činnosti:

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči (ďalej len SKN) pôsobí v oblasti šírenia informácií nevidiacim a slabozrakým občanom Slovenskej republiky s cieľom zabezpečiť ich kultúrne potreby, záujem o vzdelávanie a uľahčiť ich pracovné a spoločenské uplatnenie.

2 Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

SKN plní najmä tieto úlohy:

- a) poskytuje komplexné knižničné a informačné služby,
- b) pôsobí ako koordinačné, bibliografické, metodické a vzdelávacie centrum pre nevidiacich a slabozrakých v SR,
- c) spracováva dokumenty do foriem prístupných vnímaniu nevidiacim a slabozrakým (Braillovo písmo, tlač so zväčšeným typom čiernotlačového písma, zvukové nahrávky, digitalizácia textov a reliéfná grafika),
- d) vydáva a distribuuje periodické a neperiodické publikácie v príslušných formách a distribuuje ich:
  - knižniciam poskytujúcim knižničné a informačné služby nevidiacim a slabozrakým používateľom,
  - inštitúciám a organizáciám pre nevidiacich a slabozrakých,
  - nevidiacim a slabozrakým jednotlivcom v SR i v zahraničí,
- e) zhromažďuje, ochraňuje, vedecky a odborne spracováva, využíva a sprístupňuje písomné dokumenty o slepeckom hnutí v SR,

- f) poskytuje, distribuuje a vykonáva obchodnú činnosť s výrobkami a pomôckami pre nevidiacich a slabozrakých občanov, ktoré súvisia s produkciou knižnice,
- g) spolupracuje s podobnými zariadeniami pre nevidiacich a slabozrakých v zahraničí.

Oddelenie knižničných služieb (OKS) poskytuje absenčné, prezenčné a zásielkové výpožičné služby, ako aj ďalšie knižničné a informačné služby nevidiacim a slabozrakým (ďalej len NS) používateľom na Slovensku a tiež v zahraničí. Služby sú poskytované v súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z. o knižniciach v znení neskorších predpisov a s Listinou základných ľudských práv a slobôd šírením kníh a časopisov na audiokazetách, CD nosičoch, v Braillovom písme a prostredníctvom internetu bez ohľadu na politickú, náboženskú, národnostnú a rasovú príslušnosť používateľov.

Ťažisko činnosti OKS spočíva v individuálnej práci s používateľom. OKS poskytuje poradenské služby pri výbere literatúry a ústne faktografické informácie. Osobný prístup ku každému používateľovi umožňuje upriamovať jeho pozornosť na novinky vo fonde so zreteľom na jeho žánrový záujem.

V budúcnosti budeme pokračovať v zabezpečovaní pravidelnej donášky kníh a časopisov imobilným NS čitateľom v sídle SKN, kde je ich vysoká koncentrácia. Taktiež sa zameriame na propagáciu najnovších typov dokumentov, zvlášť pribúdajúceho fondu zvukových kníh na CD nosičoch vo formáte MP3, propagáciu a sprístupňovanie zvukových kníh vo formáte WMA DRM prostredníctvom internetu, lepšie využitie fondu cudzojazyčnej a odbornej literatúry.

Popri individuálnom prístupe oddelenie rozvíja kolektívne formy práce pre detských i dospelých používateľov v súlade s plánom kultúrno-vzdelávacích podujatí knižnice s cieľom podporovať aktivity jednotlivých skupín používateľov (besedy so spisovateľmi, s načítavateľmi zvukových kníh, čitateľské súťaže, hodiny informačnej výchovy zamerané na využívanie služieb moderných informačných systémov, zdravý spôsob života mladých ľudí a pod.). V tejto oblasti sa zameriame na spoluprácu so školami pre mládež s chybami zraku, so ZO ÚNSS ako aj s ostatnými inštitúciami, starajúcimi sa o zrakovo postihnutých.

Keďže rok 2009 je jubilejným rokom 200. výročia narodenia Louisa Brailla, budú aktivity SKN zamerané na propagáciu knižnice s cieľom debarierizácie postojov verejnosti k tejto skupine používateľov. Výberom vhodných titulov a propagáciou kníh v Braillovom písme budeme podporovať čítanie tohto druhu dokumentov, obzvlášť u detského čitateľa. Svoju pozornosť zameriame na ochranu fondu ručne napísaných dokumentov v Braillovom písme. Po schválení finančných prostriedkov Ministerstvom kultúry SR pristúpime k rekonštrukcii a modernizácii pracoviska detskej a mládežníckej literatúry OKS.

V najbližšom období v procese poskytovania knižnično-informačných služieb sa zameriame na implementáciu nového knižnično-informačného systému VIRTUA.

V roku 200. výročia narodenia Louisa Brailla oddelenie metodiky a tvorby KF (OMTKF) vyhotoví pre svojich používateľov bibliografie na notové záznamy v Braillovom písme podľa jednotlivých hudobných nástrojov (husle, flauta, akordeón, gitara, harmonika). V roku 2009 oddelenie vydá dodatok katalógu zvukových a braillovských dokumentov. Počas letných mesiacov vykoná v oblasti evidencie a ochrany knižničných fondov riadnu revíziu braillovských dokumentov. V roku 2009 SKN začne vydávať zvukové knihy v 19 kópiách, a to: 7 kópií na audiokazetách, 11 kópií na CD MP3 a 1 kópiu vo formáte WMA DRM 10 – digitálna kniha.

Úlohou slepeckej redakcie je prinášať nevidiacim a slabozrakým pohotové, obsahovo bohaté, aktuálne informácie zo slepeckého hnutia doma i v zahraničí, ale aj z ostatných oblastí hospodárskeho, legislatívneho, spoločenského i kultúrneho života majoritnej spoločnosti. Tak ako po iné roky aj v roku 2008 na to slúžilo 17 slepeckých časopisov, ktoré levočská SKN vydáva v Braillovom písme, vo zvuku (na mg kazetách, audio CD nosičoch) a v digitálnej forme na CD a cez internet. V tomto trende chceme pokračovať aj v budúcnosti.

Jediný časopis Priezor vychádza v čiernotlači so zväčšeným typom písma, ten je určený slabozrakým čitateľom. K tradičným produktom SKN patria aj slepecké kalendáre – stolové, vydávané v Braillovom písme a súčasne v čiernotlači, ďalej veľký braillovský kalendár, jednolistový kalendár a vianočné reliéfne pohľadnice. Vydali sme ich aj v roku 2008 a túto tradíciu, ak bude záujem, zachováme i v rokoch nasledujúcich.

Financovanie slepeckých periodík je zabezpečované z dvoch zdrojov, z Ministerstva kultúry SR a tzv. sociálne časopisy hradí prostredníctvom grantu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

V roku 2009 plánujeme rozšíriť počet periodík v digitálnej forme. Naši abonenti si budú môcť vypočuť časopisy Nový život, Novet a Prameň vo zvuku online na webovej stránke SKN vo formáte WMA DRM 10.

Rok 2009 bude rokom 200. výročia narodenia tvorca slepeckého písma, Francúza Louisa Braila. Tejto významnej udalosti, ktorá umožňuje nevidiacim na celom svete prístup k informáciám, vzdelávaniu i zábave, bude slepecká redakcia venovať zvýšenú pozornosť. Jednak článkami o tejto výraznej osobnosti slepeckých dejín, ale tiež vyhlásením súťaže o najzaujímavejší článok z pera našich čitateľov na tému, čo pre nich znamená Louis Braille a Braillovo písmo. Príspevky na danú tému budú rezonovať vo viacerých periodikách.

V roku 2009 si pripomenieme tiež 60 rokov nepretržitého vychádzania najstaršieho slepeckého časopisu Nový život.

Do zvukového periodika Prameň plánujeme seriál na tému Mladí – úspešní, v ktorom predstavíme absolventov vysokých škôl z radov nevidiacich, ktorí už v živote niečo dokázali. Naším cieľom je predstaviť novú, mladú generáciu ľudí, ktorá napriek svojmu hendikepu môže byť vzorom nielen pre ľudí z „vlastných“ radov, ale aj pre vidiacu populáciu.

Redakcia po tri roky (2003, 2005, 2007) pripravovala celoslovenskú výstavu Čo dokážu naše ruky. Prezentovali sa na nej desiatky nevidiacich a slabozrakých so svojimi ručnými prácami (pletenie, vyšívanie, zdobenie kraslíc, výroba hlinených, drevených, textilných úžitkových predmetov ap.). Keďže sa zdá, že v poslednom ročníku výstava neprinesla nič nové, v roku 2009 redakcia pripraví celoslovenskú výstavu zameranú na zberateľské zbierky nevidiacich a slabozrakých. Zaujímá nás, aké majú koníčky, čo zbierajú, s čím sa zaoberajú vo voľnom čase.

V oblasti produkcie zvukových kníh a časopisov je potrebné čo najskôr zabezpečiť celkový systém archivovania digitálnych nahrávok, ktorý je principiálne odlišný od archivovania nahrávok na analógových nosičoch a ktorých objem neustále narastá. Ďalej je potrebné v súčinnosti s ostatnými odbornými útvarmi SKN pokračovať v postupnom prechode od mgf. kaziet k digitálnym nosičom rôznych foriem s nahrávkami vo formátoch, ktoré sú dostupné čo najširšiemu okruhu používateľom našich audio nahrávok a umožní využívať jestvujúce vymoženosti digitálneho princípu.

Nadalej budeme venovať pozornosť ochrane a obnove starého fondu originálov zvukových kníh s cieľom postupnej digitalizácie všetkých pôvodných zvukových nahrávok. Vzhľadom na jestvujúci objem pôvodných nahrávok na mgf pásoch a kazetách bude potrebné túto činnosť niekoľkonásobne zefektívniť zabezpečením vhodnej digitalizačnej linky, resp. v kooperácii s potenciálnym dodávateľom.

Hlavnou úlohou oddelenia informačných technológií a digitálnej knižnice (OIT a DK) v oblasti knižnično-informačných služieb je poskytnúť možnosť počúvať digitálne zvukové knihy a časopisy z webovej stránky knižnice podľa slobodného výberu našich používateľov. Túto službu poskytujeme 24 hodín denne, 7 dní v týždni.

V roku 2009 plánujeme pokračovať v modernizácii a ďalšom vývoji digitálnej knižnice pre nevidiacich treťou etapou. V tejto etape sa zameriame na harmonizáciu IS Digitálna knižnica pre nevidiacich so Štandardami IS verejnej správy č. MF 013261/2008-132 a metodickými pokynmi MK SR v oblasti prístupnosti webových stránok a bezpečnosti IS. Služby DK SKN chceme zlepšiť zvýšením rýchlosti internetu, zlepšením jeho dostupnosti miroringom a optimalizáciou prístupu pre nevidiacich. Budeme realizovať softvérové manažovanie a evidovanie digitálnych objektov, HW a licencií v našom intranete s cieľom

pripraviť naše dáta na migráciu na veľkokapacitný digitálny archív a diskové pole. Ďalej budeme zlepšovať užívateľský komfort a bezpečnosť DK SKN s dôrazom na spätnú väzbu od používateľov. Niektoré funkcie digitálnej knižnice budú inovované v dôsledku prechodu na KIS VIRTUA a využitie protokolu OAI PMH. Pokračovať budeme v úspešnej časti projektu pod názvom Digitalizácia: nevidiaci pre nevidiacich, vďaka ktorému nám minulý rok pribudlo vyše 100 digitálnych zvukových kníh.

V súlade s Oznámením komisie Európskeho parlamentu v dokumente „Dostupná informačná spoločnosť“ chceme dosiahnuť k 1. 1. 2010 prístupnosť našej webovej stránky na 100 %.

Úlohou oddelenia tlače a expedície (OTE) je vyrábať publikácie v Braillovom písme a reliéfnej grafike pre nevidiacich, hluchoslepých a ťažko zrakovo postihnutých. V súčasnosti sa tlačia publikácie z oblasti krásnej a odbornej literatúry, periodiká, učebnice pre základné školy, jazykové učebnice, slovníky, kalendáre a pod.

Pre zvýšený záujem o vydávanie nôt zo strany základných umeleckých škôl a ich žiakov je potrebné venovať v budúcnosti tejto činnosti zvýšenú pozornosť. Rozšíriť sortiment a vyrábať noty so zvýšeným nákladom.

Veľký záujem o publikácie doplnené reliéfnymi obrázkami ovplyvnia výber novej techniky, softvéru a zariadení na spracovanie reliéfnych obrázkov. Je potrebné zameriavať sa na skvalitnenie vákuovo tvarovaných obrázkov a na výrobu reliéfnej grafiky vytlačenej v papierovej podobe

V počítačovej tlači sa v sledovanom období používalo na tlač braillovských textov zariadenie Braillo 400RS. Je to jediné zariadenie na spôsob tejto tlače v našej organizácii. V nastavujúcom období bude potrebné posilniť tlačiarensku techniku na tomto úseku novým technicky vyspelejším zariadením na spracovanie braillovskej tlače. Je to potrebné na zabezpečenie tlače periodických časopisov a dodržanie expedičných termínov pri možných výpadkoch v súčasnosti používaného zariadenia.

3 Kontrakt organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči neuzatvorila pre rok 2008 so zriaďovateľom žiadny kontrakt.

4 Činnosti /produkty organizácie a ich náklady

ODDELENIE METODIKY A TVORBY KF

PRIORITNÉ ÚLOHY

V oblasti evidencie a ochrany knižničných fondov (ďalej len KF) a na základe vyhlášky MK SR č. 421/2003 Z. z. bola v SKN v období od 02. 09. 2008 – 10. 09. 2008 vykonaná riadna revízia KF zvukových dokumentov, a to pomocou automatizačného systému LIBRIS.

OMTKF pokračovalo v roku 2008 v bibliografickej, dokumentačnej a informatívnej oblasti a v elektronickej forme spracovalo celkom 2 762 knižničných jednotiek (ďalej len kn .j.), z toho 94 titulov povinných výtlačkov.

Aj v roku 2008 sa pokračovalo v spracovávaní hudobnín v Braillovom písme v celkovom počte 145 kn. j., t. j. 214 zväzkov.

V mesiacoch január – marec 2008 4 pracovníčky oddelenia absolvovali školenie ku knižnično-informačnému systému VIRTUA – seriály.

KNIŽNIČNÉ FONDY

Knižničný fond SKN k 31. 12. 2008 obsahoval v súhrne 37 491 kn. j., čo je 6 840 titulov. Z toho bolo:

- 5 444 kn. j. braillovských dokumentov (2 140 titulov),
- 32 047 kn. j. zvukových dokumentov (4 700 titulov).

DOPLŇOVANIE A OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDOV

SKN pri doplňovaní KF vychádzala z návrhu edičného plánu, ktorý pripravovala edičná komisia (ďalej len EK). K 31. 12. 2008 získala SKN do svojich fondov 2 762 kn. j. (832 titulov), z toho 2 407 kn. j. zvukových dokumentov (605 titulov).

Z uvedeného počtu bolo:

- 94 titulov povinných výtlačkov,
- 11 titulov získaných darom,
- 224 titulov zvukových dokumentov vo formáte WMA DRM 10 – digitálna kniha,
- 142 titulov vo formáte CD MP3,
- 4 tituly vo formáte DAISY,
- 130 titulov na audiokazetách.

Braillovské dokumenty tvorilo 355 kn. j. v počte 712 zväzkov (227 titulov).

Z uvedeného počtu bolo:

- 145 titulov notových materiálov získaných darom,
- 82 titulov vyrobených v Braillovom písme.

V porovnaní s rokom 2007 bol prírastok vyšší o 394 kn. j.

Knižnica pokračovala v spracovávaní hudobnín v automatizovanom systéme LIBRIS, spolu bolo vyhotovených 145 záznamov.

SPRACOVANIE FONDOV

V roku 2008 bolo skatalogizovaných 461 popisných jednotiek. Do služobného menného katalógu bolo skatalogizovaných 461 popisných jednotiek a podľa MDT 136 popisných jednotiek. K 31. 12. 2008 sa vytlačilo 2 873 čiarových kódov.

Pokračovalo sa v spracovávaní prírastku KF v automatizovanom systéme LIBRIS, vrátane dokumentov v Braillovom písme.

EVIDENCIE FONDOV, PRÍRASTKOVÉ ZOZNAMY

Prírastkové zoznamy

Pokračovali sme v budovaní prírastkových zoznamov pre dokumenty v Braillovom písme a vo zvukovom vyhotovení. Celkom bolo vyhotovených 2 368 zápisov, z toho 355 v Braillovom písme. V roku 2008 SKN naďalej venovala zvýšenú pozornosť spracovávaniu braillovských notových materiálov. Z celkového počtu zápisov braillovských dokumentov bolo 145 zápisov notových materiálov.

Vyradňovacie zoznamy

K 31. 12. 2008 bolo vyradených 423 kn. j..

KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

V tejto oblasti sa oddelenie zameralo na spoluprácu so školami pre mládež s chybami zraku, s inštitúciami starajúcimi sa o zrakovo postihnutých a s oddeleniami pre NS verejných knižníc v ostatných regiónoch Slovenska.

V uplynulom roku bolo čitateľom verejných knižníc na jednotlivých oddeleniach k dispozícii 15 ks špeciálnych prehrávačov PLEXTALK na prehrávanie DAISY zvukových kníh.

Oddelenie dbalo o pravidelnú propagáciu služieb knižnice a poskytovanie aktuálnych informácií a oznamov prostredníctvom webového sídla SKN a slepeckých periodík.

Oddelenie ďalej pravidelne zabezpečuje službu Spýtajte sa knižnice a mesačne na

webovej stránke SKN uverejňuje knižné novinky, ktoré zároveň poskytuje aj do periodík vydávaných SKN. V spolupráci s OKS sa podieľa na zabezpečovaní kultúrno-výchovnej činnosti organizačnou prípravou a zabezpečovaním besied. V roku 2008 sme pripravili besedu so spisovateľom Jánom Solovičom. Beseda bola uskutočnená v spolupráci s Mestskou knižnicou v Levoči. Počas celého roka oddelenie zabezpečuje exkurzie pre používateľov a širokú verejnosť.

POUŽÍVATELIA

Knižnica registrovala k 31. 12. 2008 celkom 1 544 používateľov, z toho 175 detí a mládeže do 15 rokov, čo je oproti roku 2007 o 4 používateľov menej.

VÝPOŽIČKY

V počte výpožičiek dosiahla knižnica 36 805 kn. j., čo je oproti roku 2007 o 917 výpožičiek menej. Pokles výpožičiek nastal pri periodikách. Na jedného používateľa dosiahla knižnica 23, 8 výpožičiek.

ČINNOSŤ V OBLASTI ŠPECIÁLNYCH ZBIEROK

Knižnica budovala fond cudzojazyčných dokumentov (zvukové dokumenty, braillovské dokumenty v češtine, maďarčine, ruštine, nemčine a angličtine). Usmerňovala akvizíciu dokumentov o slepeckom hnutí.

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÁ PRÁCA

OMTKF v spolupráci s OKS pripravilo v roku 2008 niekoľko zaujímavých podujatí. V januári sme si pripomenuli 199 rokov od narodenia Louisa Braille. Pri tejto príležitosti sme pripravili bibliografický leták: Louis Braille - Vznik a vývoj slepeckého písma. V dňoch 27. 03. 2008 – 28. 03. 2008, počas Týždňa slovenských knižníc sme prezentovali edičnú činnosť našej knižnice na Libriáde v Trnave. Pri príležitosti osláv 60. výročia založenia SKN – odborný seminár a výstavy Aj v nevidne vidieť sme pripravili podklady pre zrealizovanie týchto podujatí. Dňa 11. 11. 2008 sme zrealizovali v spolupráci s Mestskou knižnicou v Levoči besedu so spisovateľom Jánom Solovičom. Pri tejto príležitosti OMTKF pripravilo bibliografický leták: Dielo Jána Soloviča.

BIBLIOGRAFICKÁ, DOKUMENTAČNÁ A INFORMAČNÁ ČINNOSŤ

Knižnica budovala bibliograficko-informačný aparát. Zvýšenú pozornosť venovala informačným službám pre deti a mládež. Mesačne poskytovala informácie o knižných novinkách v periodikách vydávaných SKN a na webovej stránke SKN. Používateľom sme poskytovali bibliografické informácie o knihách a periodikách z našich informačných zdrojov, a to ústne, telefonicky aj prostredníctvom elektronickej pošty.

SKN v roku 2008 vydala 2 bibliografie:

1. Louis Braille – Vznik a vývoj slepeckého písma
2. Ján Solovič – Dielo Jána Soloviča

Pracovníci OMTKF pokračovali v roku 2008 v bibliografickej, dokumentačnej a informatívnej oblasti a v elektronickej podobe spracovávali povinné výtlačky v celkovom počte 94 titulov, ďalej pokračovali v spracovávaní hudobnín v automatizovanom programe LIBRIS v celkovom počte 145 kn. j. hudobnín.

Bibliografické súpisy

1. Katalógy zvukových dokumentov k cirkulačným súborom
2. Bg. letáky – Nové knihy
3. Bg. – knihy na CD – ROM
4. Bg. – knihy v systéme DAISY
5. Bg. – knihy vo formáte WMA DR

EDIČNÁ ČINNOSŤ

Úlohou edičnej komisie bolo vykonávať výber dokumentov s prihliadnutím na štruktúru a požiadavky používateľov SKN a zároveň požiadavky vyplývajúce z výkazov o činnosti oddelení pre NS verejných knižníc. Členovia edičnej komisie vykonávali výber literatúry na výrobu do Braillovho písma, zvukového a digitálneho záznamu. V roku 2008 sa uskutočnili štyri zasadnutia EK podľa stanoveného plánu (marec, jún, september, december).

K 31. 12. 2008 EK zadala do výroby celkom 201 kníh, z toho 119 titulov do zvukovej podoby a 82 titulov do Braillovho písma. Celkom bolo vyrobených 207 titulov. Z celkového počtu bolo 62 titulov z literatúry pre deti a mládež, v počte 312 kn. j. a 23 titulov odbornej literatúry, v počte 199 kn. j.

Počas roka 2008 EK venovala pozornosť výberu svetovej a slovenskej klasiky. Na jednotlivých zasadnutiach EK bola hodnotená aj minuloročná činnosť 30 oddelení NS verejných knižníc SR. Hodnotenie bolo pozitívne, keďže tieto pracoviská vypožičali 22 818 kn. j., (oproti roku 2007 o 396 výpožičiek viac), čo predstavuje 145 103 kaziet a získali 1 100 NS používateľov, čo je v porovnaní s rokom 2007 o 151 používateľov menej. Formou cirkulačných súborov bolo dodaných do jednotlivých oddelení 4 038 titulov zvukových kníh v celkovom počte 28 837kaziet, čo je oproti roku 2007 o 234 titulov menej. Menší počet dodaných kníh bol spôsobený rekonštrukciou budovy knižnice v Prievidzi (od marca 2008 sme nedodali ani jednu knihu) a v Banskej Bystrici. V súčasnosti cirkuluje medzi jednotlivými oddeleniami 10 813 kn. j. Počas roka 2008 SKN začala ponúkať knihy aj vo formáte MP3. Čitateľské ohlasy na tento formát kníh sú pozitívne. V roku 2008 vo formáte MP3 bolo vydaných 147 titulov v počte 852 kn. j. a 4 tituly DAISY kníh v počte 24 kn. j. Na poslednom zasadnutí členovia EK odsúhlasili návrh edičného plánu a harmonogram zasadnutí na rok 2009.

METODICKÁ ČINNOSŤ

SKN sa v oblasti metodickej činnosti orientovala najmä na zabezpečenie metodických funkcií vo vnútri knižnice, na vzájomnú spoluprácu s odbornými oddeleniami a na riešenie koncepčných a operatívnych otázok. Koordinovala činnosť 30 verejných knižníc SR, kde sú zriadené pracoviská poskytujúce služby pre NS používateľov. K 31. 12. 2008 bolo týmto pracoviskám dodaných cestou cirkulačných súborov 4 038 kn. j., t. j. 28 837 kaziet, čo je oproti roku 2007 o 234 kn. j. menej. SKN zabezpečila pre oddelenie Krajskej knižnice v Žiline kópie zvukových dokumentov v počte 96 titulov, t. j. 279 CD MP3. K 31. 12. 2008 bolo vykonaných 56 metodických návštev zameraných na využívanie zvukových dokumentov a prácu s NS používateľmi, kde najčastejšie vznesenou požiadavkou zodpovedných zamestnancov jednotlivých oddelení NS bolo častejšie dopĺňovanie KF.

VNÚTROKNIŽNIČNÁ METODIKA

V oblasti vnútroknižničnej metodiky OMTKF:

- spracovalo štatistiku výkonov za rok 2008 a na základe štatistických ukazovateľov bola vyhodnotená činnosť oddelenia v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi,
- spracovalo ročný plán, koncepciu knižničných služieb odborných oddelení SKN,
- viedlo mesačnú dokumentáciu o činnosti odborných oddelení,
- evidovalo prírastky a úbytky KF v zmysle JKT (prírastkové a vyradovacie zoznamy),
- spracovalo sumarizáciu štátneho štatistického výkazu o knižnici,
- pripravilo vybrané tituly do tlače a na zhotovenie zvukového záznamu,
- zabezpečilo nákup čiernotlačových kníh v celkovom počte 220 zväzkov (v hodnote 63 922 Sk),
- viedlo evidenciu o činnosti EK a zároveň vyhodnocovalo plnenie edičného plánu,
- dopĺňovalo v programe LIBRIS deskripty (predmetové heslá),
- vyhotovilo metodickú pomôcku pre OKS – predmetové heslá a MDT,
- zabezpečilo označenie všetkých ZD čiarovým kódom – využívanie v službách,
- zabezpečovalo styk s verejnosťou informovaním používateľského zázemia vhodnými formami o službách SKN prostredníctvom slepeckých periodík.

ODDELENIE KNIŽNIČNÝCH SLUŽIEB

OCHRANA KNIŽNIČNÝCH FONDOV

V rámci ochrany knižničných fondov spolupracovalo OKS v mesiaci september pri revízii knižničného fondu zvukových dokumentov. Mesačne sledujeme dodržiavanie určenej výpožičnej lehoty a vybavujeme urgencie nevrátených knižničných dokumentov. Staráme sa o pravidelnú údržbu knižničného fondu výmenou poškodených obalov na kazetách a CD nosičoch, zadávaním poškodených zvukových kníh i kníh v Braillovom písme na opravu v rámci SKN. V roku 2008 pracovníčky OKS takýmto spôsobom zadali na opravu 710 poškodených kaziet a CD a 11 zväzkov braillovských kníh. Pracovníčky oddelenia vykonávajú pravidelnú hygienickú očistu knižničného fondu, umiestneného v knižnici.

KNIŽNIČNÉ SLUŽBY

Sprístupňovanie knižničných fondov v rámci OKS sa realizuje formou absenčných, prezenčných a zásielkových výpožičných služieb a riadi sa Knižničným a výpožičným poriadkom SKN. Počas roka 2008 sme zabezpečovali raz týždenne donášku kníh do domu NS používateľom v Levoči. Pravidelne sme poskytovali služby v čítárni, kde bol záujem predovšetkým o bezplatné využitie internetu. V roku 2008 bola návštevnosť internetu v čítárni na Námestí Majstra Pavla 247 osôb, čo je oproti predchádzajúcemu roku o 32 návštev viac.

Celková návštevnosť OKS sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšila a dosiahla 5 314 návštev.

Oddelenie sa podieľalo na sprístupňovaní zvukových kníh vo formáte WMA DRM prostredníctvom internetu registrovaným čitateľom knižnice, ktorí prejavili o túto službu záujem.

Aj v roku 2008 sa oddelenie podieľalo na distribúcii zvukovej verzie Levočského informačného mesačníka (LIM) pre NS čitateľov z Levoče, ktorý SKN pripravuje v spolupráci s Mestským úradom v Levoči. V r. 2008 sme v oddelení zhromaždili k ďalšiemu spracovaniu 608 kaziet LIM.

V uplynulom roku bol zo strany čitateľov permanentný záujem o špeciálne prehrávače PLEXTALK na prehrávanie DAISY zvukových kníh, ktoré čitateľom oddelenie zapožičalo spolu s vypožičanou DAISY knihou.

V oblasti poskytovania informácií oddelenie zameriava svoju pozornosť na kvalitné poskytovanie konzultačných a poradenských služieb (poskytovanie informácií o knižných novinkách, primárnych a sekundárnych informačných prameňoch, o nových službách knižnice a pod.), s cieľom podporovať čítanie a zvyšovať efektívnosť využívania vlastných služieb. OKS dbalo o pravidelnú propagáciu služieb knižnice a zverejňovanie aktuálnych informácií, pozvánok a oznamov prostredníctvom webového sídla SKN, slepeckých periodík a vývesiek na budovách knižnice.

POUŽÍVATELIA

V rámci OKS sme evidovali v roku 2008 922 aktívnych používateľov zvukových dokumentov, z toho 83 detí a mládeže. Počet aktívnych používateľov braillovských dokumentov bol 288, z toho 92 detí a mládeže. V minulom roku sme sprístupnili 151 nových registrácií do digitálnej knižnice SKN.

VÝPOŽIČKY

Celkový počet výpožičiek, zrealizovaných OKS SKN v r. 2008 predstavoval 21 740 kn. j., čo je o 38 kn. j. viac ako v predchádzajúcom roku. Počet výpožičiek zvukových kníh predstavoval 19 204 kn. j., t. j. 126 121 kaziet. Počet výpožičiek kníh v Braillovom písme predstavoval 2 536 kn. j., t. j. 7 429 zväzkov. Počas roka 2008 sme zabezpečovali donášku kníh do domu levočským NS používateľom, v celkovom počte 1 360 kn. j., z toho 729 kn. j. zvukových dokumentov, t. j. 5 071 kaziet a 631 kn. j. braillovských dokumentov, čo predstavuje 2 555 zväzkov. Formou zásielkovej služby bolo zaslaných 14 635 súborov zvukových kníh a 1 301 súborov kníh v Braillovom písme. Okrem zvukových a braillovských

kníh knižnica sprístupňovala absenčne i prezenčne zvukové periodiká v celkovom počte 579 kn. j.

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÁ PRÁCA

Popri individuálnom prístupe OKS rozvíjalo kolektívne formy práce, organizovalo kultúrno-vzdelávacie podujatia (príloha č. 1 Kultúrno-výchovná činnosť v roku 2008). V tejto oblasti sa oddelenie zameralo na spoluprácu so školami pre mládež s chybami zraku, so základnými organizáciami ÚNSS a s ostatnými inštitúciami, starajúcimi sa o zrakovo znevýhodnených občanov.

V roku 2008 sme pripravili niekoľko zaujímavých podujatí. Z mnohých uvádzame aspoň niektoré.

V januári sme si pripomenuli 199. výročie narodenia Louisa Braille. SKN zostavila pri tejto príležitosti bibliografický leták Louis Braille. Leták bol k dispozícii návštevníkom knižnice vo zväčšenej čiernotlačí a v Braillovom písme. V marci sme strávili príjemné popoludnie s hercom, načítavateľom zvukových kníh Alfrédom Swanom. Podujatie sa zrealizovalo v rámci 9. ročníka Týždňa slovenských knižníc, podobne ako Hlasné čítanie rozprávok s načítavateľkou zvukových kníh Jankou Dolanskou pre NS deti. Deti si vypočuli niekoľko rozprávok Pavla Dobšinského pri príležitosti 180. výročia narodenia spisovateľa. V tento deň sme privítali v knižnici detských čitateľov, ktorí k nám po zvládnutí Braillovej abecedy zavítali po prvýkrát. V máji sme pripravili propagačný leták pre NS deti a mládež Leto s dobrou knihou. Leták sme uverejnili v Braillovom písme v detských časopisoch Naše ráno a Za svetlom a tiež na webovej stránke SKN. Motto TSK „Knižnice pre všetkých“ nás zaviazalo prezentovať svoje služby nielen NS čitateľom, ale aj zdravej populácii, a to exkurziami počas tohto týždňa i mimo neho. V júni sme vyhodnocovali 4. ročník čitateľskej súťaže o najaktívnejšieho detského čitateľa Sovička, a to 17. júna v Levoči a 18. júna v ZŠ pre žiakov so ZP internátnej na Svrčej ul. v Bratislave. Súťaž prispela k zvýšeniu návštevnosti detskej knižnice a niekoľkonásobnému zvýšeniu výpožičiek. 1. júla 2008 sme navštívili ZŠ pre žiakov so ZP internátnu v Levoči, kde sa konal kurz sebaobsluhy a priestorovej orientácie integrovane vzdelávaných NS detí zo Slovenska. Prezentáciou služieb knižnice sme získali 8 nových detských čitateľov. 11. júla zorganizovalo OKS priateľské letné posedenie s čitateľmi knižnice, čitateľov sme informovali o službách čítárne. V septembri sme otvorili 5. ročník čitateľskej súťaže Sovička v Bratislave a následne 1. októbra v Levoči. V októbri a novembri sme zorganizovali vo výstavných priestoroch Múzea špeciálneho školstva v Levoči výstavu Aj v nevidne vidieť pri príležitosti 60. výročia založenia SKN. V novembri pri príležitosti Dňa nevidiacich sme privítali na čitateľskej besede Jána Soloviča, slovenského spisovateľa a dramatika. 5. decembra zorganizoval úsek detskej a mládežníckej literatúry v spolupráci s divadielkom Sova z Prešova mikulášske posedenie s rozprávkou Tom a Džery. 11. decembra sme už tradične privítali dospelých čitateľov na predvianočnom posedení, spojenom s kultúrnym programom.

Knižnica organizovala ďalšie vzdelávacie podujatia – prednášky v rámci Týždňa vedy na Slovensku a hodiny informačnej prípravy používateľov na témy digitálna knižnica, práca s internetom, služby SKN. V rámci Týždňa slovenských knižníc, Týždňa vedy na Slovensku i v priebehu celého roka 2008 sme zrealizovali niekoľko exkurzií pre čitateľov a širokú verejnosť (príloha č. 1).

REDAKCIA ČASOPISOV PRE NEVIDIACICH

Pomaly sa stáva pravidlom, že finančný príspevok na vydávanie tzv. sociálnych časopisov býva redukovaný. Až takmer v polovici roka 2008 došlo k jeho zníženiu z požadovaných 922 tisíc Sk na 800 tisíc Sk. Napriek tomu sa vydavateľovi a redakcii podarilo ponúknuť čitateľom primeranú hodnotu bez toho, aby sme museli pristúpiť k zásadným reštrikciám (siahnuť na rozsah a periodicitu), prípadne zvyšovať predplatné. Po nedobrych skúsenostiach z roku 2004, keď nám z dôvodu zvýšenia predplatného citeľne klesol počet predplatiteľov, neradi by sme k takémuto kroku pristúpili v najbližšom období.

V roku 2008 bol celkový počet predplatiteľov 700, väčšina z nich odoberá viacero časopisov.

Ako sme už spomenuli, redakcia vydáva 17 slepeckých časopisov, ktoré sa za roky vychádzania obsahovo vyprofilovali. Okrem prevzatých materiálov bazírujeme na autorských príspevkoch, tak v printovej, ako i zvukovej podobe. Najviac priestoru pre zvukové materiály z dielne redaktoriek slepeckej redakcie je v časopise Prameň. Okrem tradičného seriálu, vlni sme ho venovali 60. výročiu vzniku SKN v Levoči (v desiatich častiach sme predstavili pamätníkov, prvých zamestnancov tlačiarne, ľudí, ktorí sa zaslúžili o výstavu novej budovy SKN), priniesli sme zvukové materiály – rozhovory, reportáže zo života nevidiacich, o nevidiacich, ale aj z podujatí, ktoré sú vhodné práve pre túto komunitu. Snahou redakčného tímu je priniesť v každom čísle dvojtyždenníka Prameň minimálne jeden zvukový príspevok. Vo vlnajších 24 vydaniach tohto periodika odznelo 36 zvukových materiálov.

Vydávanie slepeckých časopisov je financované z dvoch zdrojov. Časopisy - Nový život a Vierka v Braillovom písme, Rozhľady vo zvuku, Priezor a Vierka v čiernotlači - vychádzajú za finančného príspevia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom grantu Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska. Ostatné slepecké periodiká hradí Ministerstvo kultúry SR.

SKN vydala v roku 2008 časopisy v týchto periodicitách a nákladoch:

V Braillovom písme 6 časopisov

Nový život (kmeňový časopis pre NS, 13 čísel, náklad 196 kusov),

Vierka (časopis pre ženy, 7 čísel, náklad 112 kusov),

Kultúrno-literárny výber (časopis o literatúre, umení a kultúre, 4 čísla, náklad 64 kusov),

Mladosť (časopis pre mladých, 6 čísel, náklad 85 kusov),

Nádej (ekumenický časopis pre všetkých kresťanov, 4 čísla, náklad 56 kusov),

Šach (časopis pre šachistov, 6 čísel, náklad 15 kusov).

Vo zvuku 12 časopisov

Nový život (kmeňový časopis, 13 čísel, náklad 179 kusov),

Prameň (rozhovory s nevidiacimi, ankety, výber z rôznych časopisov, 24 čísel, náklad 202 kusov),

Rozhľady (monotematický časopis zameraný na rôzne témy spoločenského života, 8 čísel, 36 kusov),

Novet (novinky vedy, techniky, 6 čísel, náklad 35 kusov),

Pohyb (časopis pre športovcov, 12 čísel, náklad 21 kusov),

Dotyky (časopis pre masérov, 4 čísla, 41 kusov),

Akord (časopis pre učiteľov hudby, 4 čísla, náklad 25 kusov),

Nádej (ekumenický časopis pre všetkých kresťanov, 4 čísla, náklad 59 kusov),

Vodiaci pes (časopis pre majiteľov vodiacich psov, 3 čísla, náklad 34 kusov),

Život (výber z týždenníka Život pre vidiacu verejnosť, 12 čísel ročne, 53 kusov),

Zdravie (výber z mesačníka Zdravie pre vidiacu verejnosť, 12 čísel, 71 kusov),

100 + 1 (výber z dvojtyždenníka 100 + 1 pre vidiacu verejnosť, 12 čísel, 23 kusov).

V čiernotlačí 1 časopis

Priezor (časopis o živote NS spolu so ženským časopisom Vierka, 7 čísel, ôsme číslo navyše, ale pod hlavičkou Priezor, vyšlo ako Zborník prednášok z odborného seminára pri príležitosti 60 rokov slepeckej knižnice, náklad 252 kusov).

V digitálnej podobe (na CD, audio CD a e-mailom)

- na CD – Nový život, Vierka, Rozhľady, Mladosť, Novet, Nádej, Pohyb, Dotyky, Veľký braillovský kalendár (súbor časopisov, ktoré zasielame priebežne podľa uzávierok, zvyčajne raz mesačne, 11 predplatiteľov),
- e-mailový balíček (identický súbor časopisov, 64 predplatiteľov),
- audio CD – Nový život, 22 predplatiteľov,
- audio CD - Novet, 16 predplatiteľov.

Finančné náklady na výrobu časopisov pre NS v roku 2008

Braillovská verzia	Periodicita (690 tis. Sk)
Nový život	13 čísel
Vierka	7 čísel
Mladosť	6 čísel
Šach	6 čísel
Nádej	4 čísla
Dotyky	4 čísla
Kultúrno-literárny výber	4 čísla

Čiernotlačová verzia	Periodicita (240 tis. Sk)
Priezor	8 čísel

Zvuková verzia	Periodicita (320 tis. Sk)
Nový život	13 čísel
Prameň	24 čísel
Pohyb	12 čísel
Novet	6 čísel
Rozhľady	8 čísel
Nádej	4 čísla
Akord	4 čísla
Dotyky	4 čísla
Život	12 čísel
Zdravie	12 čísel
100 + 1	12 čísel

ODDELENIE ZVUKOVÝCH ŠTÚDIÍ

I. Nahrávacie štúdiá

1. Nahrávanie zvukových kníh

V roku 2008 bolo vo zvukových štúdiách vyrobených 212 nových originálov zvukových kníh, čo predstavuje 2 431 hodín čistého času nahrávky (ččn).

Z toho:

- a) na základe požiadaviek OMTKF bolo v nahrávacích štúdiách nahraných 136 zvukových kníh z oblasti beletrie, čo predstavuje 1 602,5 hodín ččn,
- b) do nášho fondu boli prevzaté a spracované 4 tituly v trvaní 26,5 hodín,

c) v oblasti ochrany a obnovy KF bolo prepísaných 72 titulov z pásov na kazety v rozsahu 809 hodín ččn.

Všetky originály zvukových kníh boli nahrávané na CD-R v digitálnom audio formáte (DA), Celková spotreba CD-R pri výrobe originálov zvukových kníh a časopisov za rok 2008 bola 3 501 ks.

2. Nahrávanie zvukových časopisov a neperiodických publikácií

V roku 2008 boli v nahrávacích štúdiách vyhotovené originály týchto zvukových časopisov:

Zvukové periodiká	Počet titulov	Minutáž	Čistý čas nahrávky v hod.
Prameň	24	90	36
Nový život	14	90	21
Novet	6	90	9
Pohyb	12	60	12
Dotyky	4	60	4
Akord	4	90	6
Bodka*	12	90	16,5
Nádej	4	90	6,0
Vodiaci pes	3	60	3
Život - výber	11	90	16,5
Rozhľady	8	90	13,5
100+1	12	90	11
Zdravie	12	90	16,5
LIM	11	90	16,5
SPOLU	137		187,5

- časopis Bodka je vyrábaný pre ZŠI pre nevidiacich v Levoči na základe ich objednávky a podľa ich podkladov
- časopis LIM (Levočský informačný mesačník) je vydávaný v spolupráci s Mestským úradom v Levoči

3. Oblasť digitalizácie zvukových kníh a časopisov

V roku 2008 boli všetky nahrané knihy spracované do formátov DAISY, MP3 alebo audio. V systéme DAISY boli vyhotovené 4 tituly v rozsahu 47,5 hodín ččn. V systéme MP3 bolo spracovaných 142 titulov v trvaní 1 542,5 hodín ččn a vo formáte audio bolo spracovaných 5 titulov v trvaní 31 hodín. Pri výrobe originálov a následne kópií týchto zvukových kníh bolo spotrebovaných 1320 ks CD-R.

U zvukových časopisov boli tituly Novet a Nový život spracovávané a kopírované vo formáte audio v tomto množstve: Nový život 13 čísel a 322 kópií na CD

Novet 6 čísel a 108 kópií na CD

II. Prepisové pracovisko

1. Prepis zvukových kníh a odbornej literatúry

Na prepisovom pracovisku bolo v roku 2008 prepísaných na kazety 129 titulov kníh v rozsahu 1475 hodín ččn, pričom sa spotrebovalo 8616 ks 90-minútových a 823 ks 60-minútových audiokaziet.

2. Prepis zvukových časopisov a neperiodických publikácií

Názov periodika	Počet kópií (kaziet)
Prameň	3987
Nový život	2171
Novet	173
Pohyb	212
Dotyky	161
Akord	98
Nádej	239
Vodiaci pes	106
100+1	231
Rozhľady	295
Život výber	420
Zdravie	672
LIM	461
SPOLU	9226

3. Opravy zvukových kníh

Podľa požiadaviek OKS boli v roku 2008 na prepisovom pracovisku vykonané opravy poškodených zvukových kníh (kópií KF) v celkovom rozsahu 1570,5 hodín nahrávky.

Spotreba kaziet pri opravách zvukových kníh a náhrade poškodených kaziet u zvukových časopisov bola: TDK D 90 – 977 ks a TDK D 60 - 105 ks.

III. Rozbor výsledkov

1. Nahrávanie kníh

V porovnaní s rokom 2007, kedy sme nahrali 133 titulov v rozsahu 1 519 hodín ččn, v roku 2008 bolo nahraných 136 titulov v rozsahu 1 602,5 hodín ččn. Predstavuje to nárast o 3 tituly a v počte hodín ččn je to nárast o 83,5 hodín (5,5 %).

2. Prepis kníh

V porovnaní s rokom 2007, kedy bolo na kazety prepísaných 132 titulov v rozsahu 1573,5 hodín, bolo v roku 2008 celkovo prepísaných 129 titulov v rozsahu 1 475 hodín, čo je o 3 tituly menej a v počte hodín je to menej o 98,5 ako v roku 2007.

K 31. 12. 2008 bolo evidovaných 4700 originálov zvukových kníh. Originály sú uložené v sklade originálov a v špeciálnych uzamknutých skriniach v priestoroch oddelenia zvukových štúdií.

3. Obnova originálov zvukových kníh

V roku 2008 bolo prepísaných 72 originálov zvukových kníh z pásov na mgf. kazety, čo je oproti minulému roku o 22 titulov menej. V počte hodín je to však menej len o 103 hodín nahrávky, čo predstavuje 11,3 %.

4. Digitalizácia zvukových kníh

V roku 2008 bolo vo formáte MP3 spracovaných o 37 titulov viac, ako v roku 2007. Vo formáte DAISY bolo vyhotovených o 3 tituly menej, čo však presne zodpovedá požiadavkám v roku 2008 na tento formát.

IV. Komentár

Produkcia zvukových nahrávok v roku 2008 zodpovedá súčasným technickým a ekonomickým možnostiam. Po celý rok boli nahrávacie štúdiá využívané v plnom rozsahu. Záujem načítavateľov o túto prácu bol počas celého roka nadpriemerný. Z dôvodu postupného prechodu z kaziet na digitálne formáty počas roka 2008 bol zaznamenaný pokles v množstve skopírovaných kaziet či už u kníh alebo aj časopisov. O to väčší nárast objemu prác sme zaznamenali v oblasti následnej digitalizácie. Zvýšil sa počet kópií zvukových kníh na CD-R nosičoch, ale zmenil sa aj systém následnej digitalizácie, kde sme kvôli komfortu pre čitateľov pristúpili k jemnejšiemu členeniu nahrávok na väčší počet trackov, ale doplnili sme naše zvukové knihy aj o hlasové informácie o časovom rozsahu diela ako aj o počte trackov na disku. V oblasti ochrany originálov sme v 1. polroku 2008 zabezpečovali fyzické zaskladňovanie skladu originálov s novými posuvnými regálmi. Tento proces bol zároveň využitý pre úplnú inventarizáciu fondu originálov zvukových kníh a časopisov, ako aj pre zmenu logistiky v sklade, čoho výsledkom je oveľa racionálnejšie a bezpečnejšie uloženie originálov zvukových nahrávok s úsporou cca 50% skladových kapacít. V oblasti obnovy originálov na magnetofónových pásoch sme v porovnaní s minulým rokom zaznamenali mierny pokles, čoho dôvodom je zložitejší systém následného spracovávania nahrávok v rôznych formátoch (CD-Audio a MP3) už pre potreby plánovaného digitálneho archívu a digitálnej knižnice.

Aj naďalej sú všetky novo vyhotovené digitálne nahrávky uchovávané na CD-R nosičoch a diskretných harddiskoch, čo nezaručuje ani bezpečnosť ich uloženia a ani žiaduci prístup k takto uloženým nahrávkam, ktorých objem neustále narastá (ročne o cca 2TB).

ODDELENIE INFORMAČ. TECHNOLOGIÍ A DIGITÁLNEJ KNIŽNICE

V roku 2008 sme pokračovali v úspešnom projekte Digitálnej knižnice, zlepšovali sme služby poskytované cez internet, pokračovali sme v rekonštrukcii počítačovej siete, v serverovni sme inovovali počítačové servery, výpočtovú techniku, zaviedli sme IP telefóny.

Počítačová sieť

Poskytnuté finančné prostriedky boli použité na dokončenie počítačovej siete na prízemí a v suteréne SKN. Bolo nainštalovaných 24 počítačových zásuviek, ktoré slúžia pre potreby hlavnej počítačovej siete, ako i pre počítačovú sieť oddelenia zvukových štúdií. Vďaka novej sieti môžeme plnohodnotne využívať IP telefóny, ktoré v predošlej počítačovej sieti z roku 1996 neboli funkčné. Novou sieťou sa dosiahla vyššia spoľahlivosť prevádzky celej siete. Sieť bude dostupná aj v priestoroch, kde doteraz nebola inštalovaná, napríklad v archíve SKN, v archíve redakcie a v priestoroch oddelenia metodiky a tvorby knižničného fondu. V budúcnosti to urýchli revíziu knižničného fondu.

Práce boli realizované firmou Interlan vysoko profesionálne a včas.

Počítačové servery

Technická infraštruktúra SKN bola v roku modernizovaná o 3 servery. Prvý z nich je určený pre digitálnu knižnicu SKN a nahradil doteraz používaný server, ktorý nám darovala firma SPP. Nový server má parametre, vďaka čomu výrazne skvalitníme poskytované digitálne služby. Predĺži sa bezporuchová doba prevádzky, čitatelia budú môcť sťahovať dáta rýchlejšie, skvalitní sa odozva servera na požiadavky čitateľov.

Ďalší server slúži na ochranu siete, internetové a e-mail služby, čo zvýši bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky internetových služieb SKN.

Posledný server slúži ako dátový server pre SKN, ktorý slúži na zdieľanie dát pre všetky oddelenia SKN, vrátane OKS, ktoré na nachádza v inej lokalite ako hlavná budova. Prínos bude vo väčšej kapacite úložného priestoru, dlhšej bezporuchovej prevádzke. Tento server slúži aj na zrkadlovú zálohu dát knižnično-informačného systému SKN.

Digitálna knižnica

Komplexný projekt digitálnej knižnice aj v roku 2008 výrazným spôsobom skvalitnil naše elektronické služby. Projekt mal pozitívny vplyv na:

1. posilnenie technickej infraštruktúry,
2. modernizáciu techniky a služieb potrebných na prevádzku digitálnej knižnice,
3. služby spojené s inováciou webového sídla, export dát do Európskej digitálnej knižnice, zabezpečenie zvukových kníh zvukovými pečiatkami.

Posilnenie technickej infraštruktúry

Zakúpená bola tlačiareň Braillovo písma na popis médií CD ROM. Od roku 2009 systematicky prechádza SKN na poskytovanie zvukových kníh na médiách CD ROM, čo si vyžiadalo obstaranie duplikátora CD médií. Zakúpili sme CD rekordéry na výrobu originálov CD nosičov a vytváranie záloh na nosiče BlueRay.

Modernizácia techniky a služieb potrebných na prevádzku DK

Služby DK sú určené nielen pre našich používateľov na celom Slovensku, ale aj pre čitateľov, ktorí využívajú naše služby v čitárni. Preto sme zakúpili 4 softvérové hlasové výstupy Jaws, ktoré môžu používať aj nevidiaci zamestnaní v SKN. Zakúpené boli MP3 prehrávače na prehrávanie digitálnych zvukových kníh vo formáte WMA DRM 10 a DAISY, pričom jeden z nich bude môcť pracovať s hlasovým výstupom. Pre potreby digitálnej knižnice a zvukových štúdií boli zakúpené HD s kapacitou 20 TB, ktoré budú slúžiť na ukladanie bezstratového záznamu zvukových kníh a ich archiváciu, podobne aj vo formátoch MP3, WMA a WMA DRM 10. Zakúpené boli mechaniky a softvérové aplikácie na napaľovanie digitálnych zvukových kníh a ich zálohu a archiváciu, strih digitálnych zvukových kníh. Zakúpený bol jeden počítač na oddelenie IT a digitálnej knižnice, ktorý nahradí morálne zastaraný počítač na prípravu DAISY kníh. Súčasťou projektu DK bola digitalizácia: Nevidiaci pre nevidiacich, vďaka ktorej nám externí nevidiaci systematicky digitalizovali zvukové knihy z audiokaziet.

Služby spojené s inováciou webového sídla, export dát do Európskej digitálnej knižnice, zabezpečenie zvukových kníh zvukovými pečiatkami

Od počiatku využívania digitálnej knižnice sú knihy vo formáte WMA DRM 10 chránené licenciami pred neoprávneným použitím. Podobné opatrenie pre súbory vo formáte MP3 (zvukové pečiatky) sme zrealizovali z projektu digitálnej knižnice. Zabezpečili sme prepojenie našej digitálnej knižnice s Európskou digitálnou knižnicou pomocou protokolu OAI PMH. Zároveň sme zabezpečili výstup z digitálnej knižnice v štandarde Dublin Core. Realizovali sme nový modul, vďaka ktorému sme sprístupnili všetky knihy DAISY II. generácie na webovom sídle. Dokončil sa archív časopisu Nový život vo formáte MP3, vďaka čomu môžu vyhľadávať a počúvať tento časopis za posledné 4 roky. Koncom roka 2008 sme urobili opatrenia, aby naši čitatelia mohli počúvať najnovšie časopisy on-line priamo z webového sídla. Vďaka modernizácii webového sídla, ktoré sme vykonali na základe požiadaviek používateľov našich služieb, sme zaviedli nové, prehľadnejšie, on-line štatistiky. Všetci naši čitatelia sa môžu presvedčiť, že v súčasnosti máme na webovom sídle 224 digitálnych zvukových kníh (pozostávajúcich z 9 045 kapitol), čím sme prekročili nami plánovaný ročný prírastok za rok 2008 o 20 %.

Ďalej sme doplnili webové sídlo o mnohé ďalšie funkcie (napr. RSS kanály), ktoré vyplývajú z Výnosu o štandardoch IS verejnej správy z 9.9.2008 a metodického pokynu k výnosu.

Počítače získané bezodplatným prevodom z MK SR

Začiatkom roka 2008 sme získali 12 počítačov a 6 notebookov bezodplatným prevodom z MK SR v celkovej hodnote 583 184,- Sk.

Rekapitulácia obstarania počítačov v roku 2008:

P. č.	Typ	ks	Cena v Sk
1.	servre	3	366 000
2.	počítače	13	407 990
3.	notebooky	7	242 193

Oddelenie IT a digitálnej knižnice poskytuje:

a) informačné služby pre jednotlivé oddelenia SKN, ktorá pozostáva z nasledovných činností:

Údržba výpočtovej techniky, inštalácia softvéru a hardvéru, technická pomoc jednotlivým oddeleniam SKN, konverzie dát, profilaktickú údržbu.

b) knižnično-informačné služby:

Tieto pozostávajú zo služieb označovaných digitálna knižnica. Ide o realizáciu úkonov, vďaka ktorým môžu používatelia počúvať zvukové knihy a časopisy z webovej stránky, ankety a hlasovania, na základe ktorých pribúdajú zvukové knihy do digitálnej knižnice, konzultácie k službám DK, pridelenie licencií, zasielanie časopisov v e-mail a CD balíku a referenčné služby. Neoddeliteľnou činnosťou bola publikačná činnosť v časopisoch SKN, ale aj odborných knihovníckych časopisoch.

Pre ilustráciu uvádzame tabuľku, ktorá uvádza využívanosť digitálnej knižnice SKN:

Rok 2008	Počet zaslaných digitálnych objektov	Objem stiahnutých dát (GB)
Január	1512	125
Február	847	84
Marec	858	140
Apríl	972	120
Máj	1906	248
Jún	1177	125
Júl	4080	229
August	1532	158
September	1772	165
Október	1449	251
November	1390	253
December	5198	442
Spolu	22 708	2 344

Všetky vyššie spomenuté údaje sú verejne dostupné na našej stránke www.skn.sk.
Nárast využívania DK oproti roku 2007 bol o vyše 50 %:

Roky	Počet zaslaných digitálnych objektov	Objem stiahnutých dát (GB)
2007	10 363	733
2008	22 708	2 344
Spolu	33 071	3 077

Počas roka sme sa zúčastnili na mnohých seminároch a konferenciách. Medzi najvýznamnejšie patrila konferencia INFORUM 2008 v Prahe, kde sme odbornú knihovnícku verejnosť oboznámili s projektom Digitálnej knižnice posterovou prezentáciou a prednáškou.

Zároveň sme po roku opäť získali cenu INFORUM 2008 ako jediná organizácia zo Slovenska. Úspešne sme podali projekt na Nadáciu konta Orange, ktorá nám sumou 50 000,- Sk podporila akcie, vďaka ktorým sme vyškolili NS používateľov pri využívaní DK na počítači, MP3 prehrávačoch a mobilných telefónoch. V januári 2008 Ministerstvo financií SR otestovalo 200 najnavštevovanejších webových stránok. Potešilo nás konštatovanie, že naša stránka www.skn.sk bola zaradená medzi štyri najlepšie stránky z hľadiska prístupnosti a dodržania štandardov.

Musíme konštatovať, že sa nám nepodarilo splniť niektoré naše zámery. Predpokladali sme, že počas roka 2008 sa nám podarí implementovať KIS Virtua. Preto sme hneď začiatkom roka absolvovali potrebné školenia. Počas celého roka sme čakali, kým SNK v Martine uvoľní verziu KIS Virtua, ktorá by umožnila import dát z KIS Libris. Táto verzia bola uvoľnená v priebehu septembra 2008. Do konca roka boli implementované knižnice, ktoré čakali na implementáciu pred nami. Pevne veríme, že KIS Virtua sprevádzkujeme v prvej polovici roka 2009.

ODDELENIE TLAČE A EXPEDÍCIE

Oddelenie tlače a expedície zabezpečuje sadzbu, tlač, knihárske spracovanie a expedíciu všetkých dokumentov v Braillovom písme (časopisy, beletria, notové záznamy, popisy k reliéfnym obrázkom, kalendáre a rôzne texty podľa požiadaviek redakcie, edičnej komisie, harmonogramu zadávania časopisov a používateľov Braillovho písma).

Hlavné ukazovatele uvedené v porovnávacjej tabuľke sa pohybujú od 0,9 až 1,5 objemu oproti minulému roku. Dotýka sa to najmä počítačovej sadzby a sadzby na prevodníku MPC, korektúry a tlače, výroby väzieb V1, V3 a počtu vyexpedovaných zásielok.

V roku 2008 sa výroba časopisov a príloh riadila harmonogramom zadávania a expedície časopisov. Časopisy a prílohy boli vyrábané podľa požiadavky redakcie v náklade podľa objednávok periodickej tlače. Okrem časopisov v Braillovom písme sa vyrábala aj časopis so zväčšeným typom čiernotlačového písma. Jeho výroba bola zabezpečená v kooperácii s tlačiarňou MTM, kde bola vyrobená samotná tlač. Následné knihárske spracovanie sme urobili na našich zariadeniach našimi pracovníkmi.

Tlač beletrie bola vykonávaná v zmysle edičného plánu. Počas roka boli vyrobené publikácie okrem Braillovho písma aj kombinovanou tlačou braillo + čiernotlač. Publikácia Rok obsahovala okrem kombinovaných textov aj reliéfné obrázky doplnené farebnou potlačou. Tento spôsob výroby sme použili prvýkrát. Farebná potlač obrázkov rozšírila použitie publikácie aj pre slabozrakých čitateľov. Farebnú potlač reliéfnych obrázkov sme vyrobili v kooperácii sieťotlačou. Tento spôsob výroby je technicky nenáročný a vhodný na výrobu podobných publikácií.

V sledovanom období bol kladený dôraz na tlač nôt. Prepis a sadzba je zabezpečená externými pracovníkmi – učiteľmi hudby. Po následnej korektúre sú potom noty vytlačené a viazané v špirálovej väzbe.

V roku 2008 sme pristúpili k zmene spôsobu viazania beletrie. Nový spôsob spočíva v špirálovej väzbe kníh s prešpánovým zosilneným prebalom. Zväzky sú opatrené prírastkovými číslami a názvom diela a autora na chrbte väzby pomocou samolepiaceho štítku.

Vo IV. štvrtroku sa výroba sústredila na spracovanie publikácií vydávaných k zavedeniu novej meny. Spomenuté publikácie boli zasielané všetkým našim čitateľom.

Sadzba a korektúra Braillovho písma

V roku 2008 bolo vysádzaných 18 917 matríc braillovských textov. Korektori skorigovali 18 896 matríc.

Dodané texty (rukopisy, knižné predlohy a predlohy na počítačových médiách) spracovávajú a graficky upravujú sadzačky na personálnych počítačoch. V spolupráci s korektormi ich upravujú do formy vhodnej pre braillovskú tlač. Využitie mechanického spôsobu sadzby sa obmedzilo len na texty detských časopisov, popisy k reliéfnym obrázkom, kalendáre, a texty, ktoré je potrebné vysádzať na zinkový plech, alebo durofol.

Pre časovú náročnosť pri spracovaní matric mechanickým spôsobom, pri ktorom sa texty sádzu na zinkové a durofolové matrice ručne je potrebné posilnenie tejto činnosti. Mechanická sadzba spočíva v ručnom spracovaní matrice, pri ktorom sa reliéf písma vyrazí do matrice na sádzacích strojoch. Pri tomto spôsobe nie je možné texty editovať a pri oprave, či už gramatickej alebo grafickej a je potrebné celú maticu opraviť. Toto do značnej miery vplýva na dodržanie termínov pri výrobe publikácií.

V počítačovej sadzbe sa situácia zlepšila dodaním nových braillovských riadkov pre nevidiacich korektorov. Pre urýchlenie činnosti v sadzbe sme túto posilnili prijatím jedného externého pracovníka. Jeho činnosť bude orientovaná na spracovanie textov časopisu Vierka a učebníc pre nevidiacich žiakov.

Tlač Braillovho písma

V tlači Braillovho písma bolo v roku 2008 vytlačených 379 667 listov, z toho mechanicky 70 800. Mechanickým spôsobom tlače sme spracovali detské časopisy Naše ráno, Za svetlom, kalendáre a texty sádzané do zinkových a durofolových matric. Tlačiarne Braillovho písma Index Everest 4x4 PRO sa používajú na tlač neperiodických publikácií a šachovej prílohy. Nosným zariadením pre automatickú braillovskú tlač je zariadenie Braillo 400 RS.

Pre posilnenie tlače bola v roku 2008 zakúpená nová tlačiareň na braillovské texty a reliéfnu grafiku. Jej výhodou je tlač reliéfnej grafiky, čiernotlačových obrázkov a Braillovho písma naraz na jeden prechod papiera. Tento spôsob tlače je možné využiť pri tlači dokumentov, ktoré môžu využívať nevidiaci aj slabozrakí používatelia. Je výhodný pri tlači učebných textov s možnosťou rýchlej editácie obrázkov.

Knihárstvo

Na úseku knihárstva bolo v roku 2008 zviazaných 1 004 zväzkov V8 a 2 192 zväzkov zviazaných špirálovou väzbou.

Zmenou spôsobu väzby z V8 na špirálovú väzbu zosilnenú prešpanovým obalom sa zjednodušila výroba braillovských kníh. Skrátil sa čas výroby publikácií. Zväzky sú skladnejšie, čím sa značne ušetrí priestor pri uskladňovaní kníh. Odbúrala sa náročná činnosť pri zlatení textov na obaly. Informácie o publikácii sa uvádzajú na samolepiacich štítkoch na chrbát prešpanového obalu.

Touto zmenou je zaznamenaný aj znížený počet výroby zväzkov V8 a nárast v počte vyrobených špirálových väzieb.

Formovanie obrázkov

V roku 2008 bolo vyrobených 24 967 reliéfnych obrázkov do učebníc časopisov a neperiodických publikácií.

Výroba matric na zhotovovanie reliéfnych obrázkov je zabezpečená externými pracovníkmi. Matrice sa vyrábajú niekoľkými spôsobmi podľa náročnosti obrázkov:

- výroba zo vzduchom priepustných materiálov – jednoduché obrázky,
- výroba fotocestou na fotopolymérové platne – zložité obrázky.

Na akciu premietania komentovaných filmov v Dome kultúry Ružinov boli vyrobené reliéfné portréty protagonistov dabingu novým spôsobom. Matrice portrétov sa vyrobili z vypaľovateľného materiálu a následne vyformované na termoplastické fólie.

Počas roka 2008 sme zaznamenali zvýšenú požiadavku používateľov na uverejňovanie reliéfnych obrázkov v časopisoch a pri výrobe reliéfnych pohľadníc.

Ukončené tituly v Braillovom písme

V sledovanom období boli na základe objednávky pre základné školy pre nevidiacich vyrobené 2 učebnice. Ďalej bolo vyrobených 73 titulov beletrie. Pre čitateľov v predškolskom veku sme vyrobili leporelá kombinovanou tlačou (Braillovo písmo, čiernotlač), s reliéfnymi obrázkami.

Expedícia

V roku 2008 bolo vyexpedovaných 8 985 zásielok periodík v Braillovom písme a 1 560 individuálnych braillovských objednávok, 10 448 zvukových zásielok a 601 individuálnych zvukových objednávok. Podstatnú časť individuálnych objednávok tvorili publikácie vyrobené v súvislosti so zavedením Eura, kalendáre, papier na slepeckú tlač a objednávky beletrie na predaj.

Na tomto úseku sa spracovávajú všetky objednávky periodických aj neperiodických objednávok. Sú zaznamenávané do softvéru, ktorý zabezpečuje evidenciu všetkých čitateľov s následnou tlačou adres pre expedíciu zásielok. Softvér a pracovisko je pripravené na plynulý prechod pri zavedení činností potrebných pre Virtuú.

5 Rozpočet organizácie

5.1 Zhodnotenie plnenia záväzných ukazovateľov rozpočtu organizácie

Na základe rozpisového listu č. MK-559/2008/102/1329 zo dňa 24. 1. 2008 bol Ministerstvom kultúry SR schválený rozpočet na rok 2008 a rozpísané záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2008 vo výške 22 955 tis. Sk (bežné výdavky celkom – 600). Z toho mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli vo výške 9 999 tis. Sk, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov: 51. Tieto záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu boli počas roka upravené rozpočtovými opatreniami č. 1 – 6 na sumu 24 217 tis. Sk (príspevok od zriaďovateľa). Z toho podprogram 08S0105 (bežné výdavky celkom – 600) vo výške 22 955 tis. Sk. Z toho orientačný ukazovateľ mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610) boli vo výške 9 999 tis. Sk, priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov: 51. Rozpočtovým opatrením č. 1 boli pre SKN upravené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2008 v prvku 08T0105 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči – celoslovenský odborný seminár a vydanie odbornej publikácie vo výške 200 tis. Sk. Rozpočtovým opatrením č. 2/KV bol pre rok 2008 schválený prioritný projekt v programe 08T0103 (podpora kultúrnych aktivít RO a PO) vo výške 1 000 tis. Sk s účelovým určením na investičnú akciu – Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia. Tento projekt bol schválený v rámci kapitálových výdavkov pre rok 2008 a zapísaný v registri investícií MF SR pod číslom: 20 774. Rozpočtovým opatrením č. 3 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu znížené o 8 tis. Sk. Úprava bola realizovaná v prvku programovej štruktúry 08S0105 na podpoložke ekonomickej klasifikácie 631 002 Cestovné náhrady – zahraničné. Rozpočtovým opatrením č. 4/KV bol rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2008 zvýšený o 430 tis. Sk s účelovým určením na investičnú akciu – Digitálna knižnica SKN. Úprava bola vykonaná v prvku 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry. Investičná akcia bola zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 19 491. Rozpočtovým opatrením č. 5 boli ukazovatele štátneho rozpočtu bežné výdavky upravené o 1 070 tis. Sk s účelovým určením na prvok 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry, Digitálna knižnica SKN. Rozpočtovým opatrením č. 6/KV bol upravený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2008 o 722 tis. Sk s účelovým určením na investičné akcie: zakúpenie serverov vo výške 366 tis. Sk (investičná akcia zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 22 358) a štruktúrovaná kabeláž (technické zhodnotenie budovy SKN) vo výške 356 tis. Sk (investičná akcia zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 22 359).

Záväzné ukazovatele stanovené MK SR pre SKN M. Hrebendu v Levoči pre rok 2008 boli v roku 2008 dodržané a neboli prekročené, pričom k 31. 12. 2008 bol záväzný

ukazovateľ – príspevok od zriaďovateľa v prvku 08S0105 nedočerpaný vo výške 802.513,84 Sk. Všetky ostatné záväzné ukazovatele boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške (pozri rekapituláciu).

Rekapitulácia (bežný transfer):

(v tis. Sk)

Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu na rok 2008 - (rozpisový list MK-559/2008/102/1329)	Upravený rozpočet po RO č. 6	Čerpanie k 31. 12. 2008
Záväzný ukazovateľ			
Príspevok od zriaďovateľa	22 955	24 217	23 414
A. Prvok 08S0105	22 955	22 947	22 144
Bežné výdavky celkom (600)	22 955	22 947	22 144
z toho:			
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	9 999	9 999	9 999
Orientačný ukazovateľ			
- priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	51	51	51
Záväzný ukazovateľ – Prioritné projekty			
B. Prvok 08T0103 (Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)		200	200
C. Prvok 08T0105 (Projekt informatizácie kultúry)		1 070	1 070

Rekapitulácia (kapitálový transfer):

(v tis. Sk)

Zdroj	Program (podprogram, prvok/projekt)	Rozpis rozpočtu na rok 2008	Upravený rozpočet po RO č. 6	Čerpanie k 31. 12. 2008
111	08T	0	2 152	2 152
	z toho:			
111	08T0103	0	1 000	1 000
111	08T0105	0	1 152	1 152

Zoznam investičných akcií pre vedenie OE v roku 2008:

Evidenčné číslo investičnej akcie	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit čerpania kapitálových výdavkov			Čerpanie k 31. 12. 2008
			položka	podpoložka	v tis. Sk	
2408T0103/20 774	111	SKN - Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia	717	002	1 000	1 000
2408T0105/19 491	111	SKN - Digitálna knižnica SKN	713	002	200	200
			713	005	230	230
2408T0105/22 358	111	SKN - Zakúpenie serverov	713	002	366	366
2408T0105/22 359	111	SKN - Štruktúrovaná kabeľáž (technické zhodnotenie budovy SKN)	117	002	356	356

5.2 Rozpočtové opatrenia

V priebehu roka 2008 bolo schválených celkom šesť rozpočtových opatrení.

Rozpočtové opatrenie č. 1 sa týkalo schválených prioritných akcií – kultúrne aktivity na rok 2008 vo výške 200 tis. Sk v podprograme 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči – celoslovenský odborný seminár a vydanie odbornej publikácie. Uvedené finančné prostriedky boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Rozpočtové opatrenie č. 2/KV sa týkalo rozpočtu kapitálových výdavkov s účelovým určením na investičnú akciu – Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia vo výške 1 000 tis. Sk. Úprava bola realizovaná v rámci programu 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO. Investičná akcia bola zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom 20 774. Uvedené finančné prostriedky boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Rozpočtovým opatrením č. 3 boli znížené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu bežné výdavky na rok 2008 o 8 tis. Sk. Uvedená úprava bola realizovaná v nadväznosti na bod B.1 uznesenia vlády SR č. 393 zo dňa 11. 6. 2008 (v prvku programovej štruktúry 08S0105 na podpoložke ekonomickej klasifikácie 631 002 Cestovné náhrady zahraničné).

Rozpočtovým opatrením č. 4/KV bol rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2008 zvýšený o 430 tis. Sk s účelovým určením na investičnú akciu – Digitálna knižnica SKN. Úprava bola vykonaná v prvku 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry. Investičná akcia bola zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 19 491. Finančné prostriedky uvedené na túto akciu boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Rozpočtovým opatrením č. 5 boli ukazovatele štátneho rozpočtu bežné výdavky upravené o 1 070 tis. Sk s účelovým určením na prvok 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry, Digitálna knižnica SKN. Finančné prostriedky určené na túto akciu boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Rozpočtovým opatrením č. 6/KV bol upravený rozpočet kapitálových výdavkov na rok 2008 o 722 tis. Sk s účelovým určením na investičné akcie: zakúpenie serverov vo výške 366 tis. Sk (investičná akcia zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 22 358) a štruktúrovaná kabeláž (technické zhodnotenie budovy SKN) vo výške 356 tis. Sk (investičná akcia zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 22 359). Finančné prostriedky určené na túto akciu boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

(v tis. Sk)

Ukazovateľ	Rozpis rozpočtu na rok 2008 - (rozpisový list MK-559/2008/102/1329)	Upravený rozpočet po RO č. 6
Závazný ukazovateľ		
Príspevok od zriaďovateľa	22 955	24 217
A. Prvok 08S0105	22 955	22 947
Bežné výdavky celkom (600)	22 955	22 947
z toho:		
- mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania (610)	9 999	9 999
Orientačný ukazovateľ		
- priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov	51	51
Závazný ukazovateľ – Prioritné projekty		
B. Prvok 08T0103		200
(Podpora kultúrnych aktivít PO a RO)		
C. Prvok 08T0105		1 070
(Projekt informatizácie kultúry)		

5.3 Bežný transfer

Na základe rozpisového listu MK SR č. MK-559/2008-102/1329 zo dňa 24. 1. 2008 boli pre SKN M. Hrebendu v Levoči rozpisované záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu na rok 2008 vo výške 22 955 tis. Sk.

- Listom MK SR č. MK-559/2008-102/4105 zo dňa 17. 3. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 1 o +200 tis. Sk na výšku 23 155 tis. Sk s účelovým určením na podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči – celoslovenský odborný seminár a vydanie odbornej publikácie.

- Rozpočtové opatrenie č. 2/KV sa týkalo kapitálového transferu, preto toto rozpočtové opatrenie bude uvádzané v časti kapitálový transfer.

- Listom MK SR č. MK – 559/2008-102/9022 zo dňa 25. 6. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu znížené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 3 o - 8 tis. Sk. Úprava bola realizovaná v nadväznosti na bod B.1 uznesenia vlády SR č. 393 zo dňa 11. 6. 2008 (v prvku programovej štruktúry 08S0105 na podpoložke ekonomickej klasifikácie 631 002 Cestovné náhrady zahraničné).

- Rozpočtové opatrenie č. 4/KV sa týkalo kapitálového transferu, preto bude toto rozpočtové opatrenie uvádzané v časti kapitálový transfer.

- Listom MK SR č. MK-559/2008-102/13945 zo dňa 6. 10. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 5 o + 1 070 tis. Sk v prvku 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry s účelovým určením na Digitálnu knižnicu SKN.

- Rozpočtové opatrenie č. 6/KV sa týkalo kapitálového transferu, preto toto rozpočtové opatrenie bude uvádzané v časti kapitálový transfer.

Prevádzkové dotácie (bežný transfer na činnosť) boli k 31. 12. 2008 nedočerpané, a to vo výške 802.513,84 Sk.

V roku 2003 bol bežný transfer vo výške 15 267 tis. Sk, v roku 2004 vo výške 16 675 tis. Sk, v roku 2005 vo výške 17 347,4 tis. Sk, v roku 2006 vo výške 18 804 tis. Sk a v roku 2007 vo výške 20 354 tis. Sk. Zvýšenie príspevku vo väčšej miere ovplyvnil rast cien (energie, plynu, pohonných hmôt, materiálu, služieb ...) v roku 2008. Oproti roku 2007 bol bežný transfer na rok 2008 vyšší o 3 863 tis. Sk.

- Spotrebované nákupy

Z ročného rozpočtu spotrebovaných nákupov (spotreba materiálu a energie – 4 571 tis. Sk) bolo k 31. 12. 2008 čerpané 3 560 tis. Sk, z toho:

- spotreba materiálu 2 497 tis. Sk:
  - spotreba PHM 199 tis. Sk
  - spotreba kníh a časopisov 120 tis. Sk
  - spotreba čistiacich prostriedkov 36 tis. Sk
  - spotreba kancelárskeho materiálu 242 tis. Sk
  - spotreba údržbárskeho materiálu 5 tis. Sk
  - spotreba automateriálu 42 tis. Sk
  - spotreba pracovných pomôcok 16 tis. Sk
  - spotreba DHM 735 tis. Sk
  - spotreba režijného materiálu 105 tis. Sk
  - spotreba výrobného materiálu 557 tis. Sk
  - knihárskeho materiálu 149 tis. Sk
  - spotreba zvukového materiálu 290 tis. Sk
  - spotreba ofsetového materiálu 1 tis. Sk

- spotreba energie 1 063 tis. Sk (elektrická energia 543 tis. Sk, vodné a stočné 71 tis. Sk, plyn 449 tis. Sk)

- Služby

Z ročného rozpočtu služieb (5 053 tis. Sk) je k 31. 12. 2008 čerpané 4 899 tis. Sk z toho:

- opravy a udržiavanie 2 402 tis. Sk (bežná údržba 2 325 tis. Sk, revízie 930 tis. Sk, opravy TZ 7 tis. Sk)
- cestovné 99 tis. Sk
- náklady na reprezentačné: rozpočet 16 000 Sk - k 31. 12. 2008 bolo čerpané vo výške 18 tis. Sk, náklady na reprezentačné boli čerpané v prevažnej miere v súvislosti s dôležitými udalosťami a jednaniami (mierne prekročenie bolo hlavne z dôvodu príprav a realizácie celoslovenského odborného seminára pri príležitosti 60. výročia vzniku SKN),
- ostatné služby 2 357 tis. Sk
  - výkony spojov 149 tis. Sk
  - poštovné 58 tis. Sk
  - školenia 41 tis. Sk
  - DNM 419 tis. Sk
  - tlač čiernotlačových časopisov 265 tis. Sk
  - honoráre (autorské honoráre a príspevky do časopisov) 684 tis. Sk
  - prevádzkové náklady 621 tis. Sk
  - ostatné 120 tis. Sk

- Osobné náklady

Z ročného rozpočtu osobných nákladov (16 714 tis. Sk) je k 31. 12. 2008 čerpané 16 436 tis. Sk,

z toho:

- mzdové náklady 11 749 tis. Sk (v tom OON 90 tis. Sk)
- náklady na sociálne poistenie 3 929 tis. Sk
- ostatné sociálne poistenie 125 tis. Sk
- sociálne náklady 633 tis. Sk

Pozn.: podrobnejší komentár v časti 6 Personálne otázky

- Dane a poplatky

Z ročného rozpočtu daní a poplatkov (60 tis. Sk) bolo k 31. 12. 2008 čerpané 82 tis. Sk. Z uvedenej položky bolo čerpané hlavne za komunálny odpad a daň z nehnuteľnosti.

- Ostatné náklady

Z ročného rozpočtu ostatných nákladov (178 tis. Sk) bolo k 31. 12. 2008 čerpané 179 tis. Sk. Z uvedenej položky bolo čerpané na pokuty a penále (pohľadávka SFK Košice z roku 2004 vo výške 178 tis. Sk), bankové poplatky.

- Odpisy NIM a HIM

Odpisy dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku sú k 31. 12. 2008 čerpané vo výške 5 210 tis. Sk.

- Analýza nákladov na prevádzku budov

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči prevádzkuje objekt na Štúrovej ul. č. 36 a objekt na NMP č. 32. Na prevádzku budov boli vynaložené tieto náklady:

spotreba materiálu: - spotreba údržbárskeho materiálu 5 tis. Sk

spotreba energie: - elektrická energia 542 tis. Sk

- voda 71 tis. Sk

- plyn 449 tis. Sk

oprava a údržba: - budova 2 325 tis. Sk,

- revízie a kontroly 93 tis. Sk

- opravy TZ 7 tis. Sk

odpisy HIM: 1 184 tis. Sk

Rekapitulácia nákladov: náklady na prevádzku boli k 31. 12. 2008 čerpané vo výške 30 482 tis. Sk z ročného rozpočtu 26 577 tis. Sk.

5.4 Kapitálový transfer

- Kapitálové výdavky a ich čerpanie

- Listom MK SR č. MK – 559/08-100/4264 zo dňa 19. 3. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 2/KV o + 1 000 tis. Sk. Úprava bola vykonaná v programe 08T0103 - Podpora kultúrnych aktivít RO a PO s účelovým určením na Modernizáciu rozvodov ústredného kúrenia. Investičná akcia bola zaregistrovaná v Registri investícií MF SR pod číslom: 20 774. K 31. 12. 2008 boli

finančné prostriedky na uvedenú akciu vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

- Listom MK SR č. MK – 559/08-100/13083 zo dňa 6. 10. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 4/KV o + 430 tis. Sk. Úprava bola vykonaná v prvku 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry s účelovým určením na investičnú akciu Digitálna knižnica SKN. Investičná akcia bola zaregistrovaná v RI MF SR pod číslom 19 491. K 31. 12. 2008 boli finančné prostriedky na uvedenú akciu vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.
- Listom MK SR č. MK – 559/08100/14426 zo dňa 15. 10. 2008 boli záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu upravené na rok 2008 rozpočtovým opatrením č. 6/KV o + 722 tis. Sk. Úprava bola vykonaná v prvku 08T0105 – Projekt informácie kultúry s účelovým určením na investičné akcie zakúpenie serverov vo výške 366 tis. Sk a štruktúrovaná kabeláž (technické zhodnotenie budovy SKN). Investičné akcie boli zaregistrované v RI MF SR pod číslom 22 358 a 22 359. Finančné prostriedky určené na tieto akcie boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Rekapitulácia (kapitálový transfer):

Zdroj	Program (podprogram, prvok/projekt)	Rozpis rozpočtu na rok 2008	Upravený rozpočet po RO č. 6	(v tis. Sk)
				Čerpanie k 31. 12. 2008
111	08T	0	2 152	2 152
	z toho:			
111	08T0103	0	1 000	1 000
111	08T0105	0	1 152	1 152

Zoznam investičných akcií pre vedenie OE v roku 2008:

Evidenčné číslo investičnej akcie	Zdroj	Názov investičnej akcie	Limit čerpania kapitálových výdavkov			Čerpanie k 31. 12. 2008
			položka	podpoložka	v tis. Sk	
2408T0103/20 774	111	SKN - Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia	717	002	1 000	1 000
2408T0105/19 491	111	SKN - Digitálna knižnica SKN	713	002	200	200
			713	005	230	230
2408T0105/22 358	111	SKN - Zakúpenie serverov	713	002	366	366
2408T0105/22 359	111	SKN - Štruktúrovaná kabeláž (technické zhodnotenie budovy SKN)	117	002	356	356

5.5 Hodnotenie dosiahnutých vlastných výnosov

- Tržby z hlavnej činnosti:

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči dosahuje tržby len za hlavnú činnosť. SKN M. Hrebendu v Levoči nerealizuje vedľajšiu činnosť.

Výnosy celkom boli k 31. 12. 2008 vo výške 32 216 tis. Sk

Z toho:

- **Tržby za vlastné výrobky (1 400 tis. Sk) – 1 695 tis. Sk,**

z toho:

- predplatné za časopisy 126 tis. Sk

- kalendáre 12 tis. Sk
- zhotovenie učebníc 46 tis. Sk
- zhotovenie časopisov 933 tis. Sk
- ostatné výnosy 577 tis. Sk

V roku 2008 SKN M. Hrebendu v Levoči neposkytovala prenájom vlastných priestorov.

- **Tržby z predaja materiálu – 77 tis. Sk**

Tržby z predaja materiálu boli k 31. 12. 2008 vo výške 77 tis. Sk. Prevažnú časť položky tvorili tržby z predaja slepeckého papiera.

- **Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti – 258 tis. Sk**

Ostatné výnosy boli k 31. 12. 2008 vo výške 258 tis. Sk. Prevažnú časť položky ostatných výnosov tvorilo poistné plnenie poisťovne (náhrada škody) za odcudzené služobné motorové vozidlo.

- **Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia – 493 tis. Sk**

z toho:

- zúčtovanie zákonných rezerv z prevádzkovej činnosti 493 tis. Sk

- **Finančné výnosy – 10 tis. Sk**

- úroky 10 tis. Sk

- **Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v štátnych rozpočtových a príspevkových organizáciách – 29.683 tis. Sk**

- výnosy z bežných transferov zo ŠR 23 414 tis. Sk
- výnosy z kapitálových transferov zo ŠR 3 023 tis. Sk
- výnosy z bežných transferov ES 977 tis. Sk
- výnosy z bežných transferov mimo VS 83 tis. Sk
- výnosy z kapitálových transferov od ostat. 2 186 tis. Sk

Rekapitulácia výnosov: Výnosy celkom sú k 31. 12. 2008 vo výške 32 216 tis. Sk z ročného rozpočtu 26 577 tis. Sk.

5.6 Hodnotenie fondov organizácie

Fond reprodukcie

Tvorba a čerpanie **fondy reprodukcie** k 31. 12. 2008:

PS k 1. 1. 2008	2.783.952,30 Sk
obrat strany MD	251.422,38 Sk
obrat strany D	1.607.342,10 Sk
KS k 31. 12. 2008	1.428.032,58 Sk

STAV FR k 31. 12. 2008:

ČERPANIE:

- 799.999,- Sk nákup služobného motorového vozidla
- 58.000,- Sk projekt – modernizácia rozvodov ústredného kúrenia
- 7.764,60 Sk stavebný dozor (modernizácia rozvodov ÚK)
- 744,- Sk zrážková daň
- 740.834,50 Sk vrátka mylnej platby na vykrytie odpisov

1.607.342,10 Sk Čerpanie celkom

TVORBA:

- 3.954,38 Sk úrok
- 247.468,- Sk prijaté poistné plnenie za krádež auta

251.422,38 Sk Tvorba celkom

V roku 2008 bolo zo zrušeného fondu reprodukcie zakúpené služobné motorové vozidlo vo výške 799.999,- Sk, taktiež bol hradený projekt ku schválenej akcii - Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia vo výške 58 tis. Sk a stavebný dozor na uvedenú akciu vo výške 7,7 tis. Sk. Všetky platby zo zrušeného fondu reprodukcie boli realizované po predchádzajúcom súhlase MK SR.

Rezervný fond

Tvorba a čerpanie **rezervného fondu** k 31. 12. 2008:

PS k 1. 1. 2008	44 726,22 Sk
obrat strany MD	88,87 Sk
obrat strany D	654,00 Sk
KS k 31. 12. 2008	44 161,09 Sk

STAV RF k 31. 12. 2008:

ČERPANIE:

- 654,- Sk

642,- Sk Čerpanie celkom

TVORBA:

- 88,87 Sk úrok

88,87 Sk Tvorba celkom

Rezervný fondu tvoria sponzorské príspevky a dary (44 tis. Sk), ktoré sú v prevažnej miere určené na činnosť knižnice.

5.7 Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené projekty na kultúrne aktivity za rok 2008

Listom MK SR č. MK- 559/2008–102/4105 zo dňa 17. 3. 2008 bol pre SKN M. Hrebendu v Levoči schválený projekt:

Podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov aktivity: 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči – celoslovenský odborný seminár a vydanie odbornej publikácie

- bežný transfer

200 000,- Sk

Poskytnuté finančné prostriedky vo výške 200.000,- Sk boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

Listom MK SR č. MK – 559/2008-100/4264 zo dňa 19. 3. 2008 bol pre SKN M. Hrebendu v Levoči schválený projekt:

Podprogram 08T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO

Názov aktivity: Modernizácia rozvodov ústredného kúrenia

- kapitálový transfer

1 000 000,- Sk

Poskytnuté finančné prostriedky vo výške 1.000.000,- Sk boli k 31. 12. 2008 vyčerpané v plnej výške v súlade s ich účelovým určením.

5.8 Vyhodnotenie programov

Pre Slovenskú knižnicu pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči bol schválený program 08S0105 (Knižnice a knižničná činnosť) vo výške 22.955 tis. Sk, upravený bol na výšku 22.947 tis. Sk. Čerpanie programu 08S0105 bolo k 31. 12. 2008 vo výške 22.144 tis. Sk (nedočerpaný vo výške 803 tis. Sk).

Ďalej bol pre SKN M. Hrebendu v Levoči pre rok 2008 schválený program 08T0103 (Podpora kultúrnych aktivít PO a RO) vo výške 1 200 tis. Sk, a to s účelovým určením na celoslovenský odborný seminár a vydanie odbornej publikácie - 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči vo výške 200 tis. Sk a 1 000 tis. Sk s účelovým určením na modernizáciu rozvodov ústredného kúrenia (kapitálový transfer). K 31. 12. 2008 bol program vyčerpaný v plnej výške, t. j. vo výške 1 200 tis. Sk.

Taktiež pre SKN M. Hrebendu v Levoči bol na rok 2008 schválený program 08T0105 (Projekt informatizácie kultúry) vo výške 2 222 tis. Sk. Z toho je bežný transfer vo výške 1 070 tis. Sk s účelovým určením na Digitálnu knižnicu SKN a 1 152 tis. Sk kapitálový transfer s účelovým určením na Digitálnu knižnicu SKN vo výške 430 tis. Sk, Zakúpenie serverov vo výške 366 tis. Sk a Štruktúrovaná kabeláž (technické zhodnotenie budovy SKN) vo výške 356 tis. Sk. Program 08T0105 (Projekt informatizácie kultúry) bol k 31. 12. 2008 taktiež vyčerpaný v plnej výške, t. j. vo výške 2.222 tis. Sk.

5.9 Zhodnotenie výsledkov kontrol

Na základe plánov kontrolnej činnosti útvaru vnútornej kontroly na I. a II. polrok 2008 vykonala kontrolórka SKN kontroly s nasledujúcimi zisteniami:

1. Kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami s dôrazom na účelovosť, hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia, a to finančných prostriedkov poskytnutých MK SR v roku 2007 s účelovým určením na nasledujúce projekty:

- Generálna rekonštrukcia a modernizácia tlačiarne BRAILLO 400 RS
(program 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry – BT)

Na tento projekt poskytlo MK SR finančné prostriedky vo výške 300 000,- Sk, ktoré boli použité na zakúpenie náhradných dielov a príslušenstva potrebných ku generálnej rekonštrukcii a modernizácii špeciálnej tlačiarne Braillo 400 RS. Touto tlačiarňou zabezpečuje SKN tlač braillovských časopisov, kníh, učebníc a dokumentov pre nevidiacich a slabozrakých občanov SR.

- Implementácia KIS3G – Virtua
(program O8T0103 – Podpora kultúrnych aktivít RO a PO – Inv. akcia č. 18 412)
Na tento projekt poskytlo MK SR finančné prostriedky vo výške 96 000,- Sk, ktoré boli použité na práce spojené s konverziou doterajšieho knižnično-informačného systému Libris do knižnično-informačného systému Virtua – zakúpenie softvéru na tlač čiarových kódov a školenia spojené s používaním dodanej výpočtovej techniky a softvéru.

V oboch prípadoch neboli zistené žiadne nedostatky a závažné porušenia.

2. Kontrola použitia finančných prostriedkov z fondu reprodukcie v roku 2007:

- Rekonštrukcia a modernizácia plynovej kotolne
V budove SKN M. Hrebendu na Štúrovej ulici bola v mesiacoch október – december 2007 vykonaná rekonštrukcia a modernizácia plynovej kotolne, ktorá bola financovaná z vlastných finančných zdrojov z fondu reprodukcie vo výške 1 425 905,20 Sk.

Ani v tomto prípade kontrola nezistila žiadne nedostatky a závažné porušenia.

3. Kontrola správnosti a úplnosti vedenia evidencie majetku zakúpeného v roku 2007:

Dlhodobý nehmotný majetok a drobný hmotný a nehmotný majetok sa eviduje v inventárnych kartách a v počítači. Majetok je prehľadne evidovaný podľa miestností, má pridelené evidenčné/inventárne číslo a obstarávaciu cenu.
- Kontrola nezistila žiadne nedostatky vo vedení evidencie majetku.

4. Kontrola plnenia uznesení z riaditeľských porád konaných v prvom polroku 2008:

V kontrolovanom období sa uskutočnilo päť porád. Prijaté uznesenia z týchto porád boli splnené.
- Kontrola nezistila nedostatky.

5. Kontrola vyplatenia odstupného zamestnancom, s ktorými bol ukončený pracovný pomer v roku 2007:

Rozhodnutím zriaďovateľa Ministerstva kultúry SR č. MK-2736/2007-102-8150 zo dňa 23. 5. 2007 došlo k zníženiu rozpočtu SKN na roky 2008 – 2010, a tým aj nevyhnutnému zníženiu počtu zamestnancov SKN. S účinnosťou od 1. 12. 2007 bolo zrušených päť funkčných miest. Na základe príkazu na vyplatenie odstupného bolo zamestnancom vyplatené odstupné vo výške štyroch funkčných plátov v nadväznosti na skončenie pracovného pomeru dohodou podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a v súlade s § 76 Zákonníka práce a platnou Kolektívnou zmluvou SKN.
- Kontrolou neboli zistené žiadne porušenia.

V Slovenskej knižnici pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči bola v roku 2008 vykonaná aj jedna vonkajšia kontrola:

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Levoči vykonalo dňa 27. 10. 2008 komplexnú protipožiarnu kontrolu v súlade s § 38 ods. 2 vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z. z. o požiarnej prevencii v znení vyhlášky MV SR č. 591/2005 Z. z. Preverení písomnej dokumentácie o ochrane pred požiarimi, kontrolou objektov a priestorov kontrolovaného subjektu a rokovaním so zodpovednými zástupcami kontrolovaného subjektu boli zistené tieto požiarne nedostatky:

- stanovište prenosného hasiaceho prístroja v objekte SKN v garáži nie je označené značkou PO pre hasiaci prístroj – porušenie § 5 písm. b) zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a § 18. ods. 6 Vyhl. MV SR č. 719/2002 Z. z.
- projektovú dokumentáciu objektu na Štúrovej 36, garáž na Štúrovej 36, objekt na Námestí M. Pavla 32 netvorí projektová dokumentácia skutočného vyhotovenia elektrického zariadenia – porušenie § 4 písm. i) zákona č. 314/2001 Z. z. a § 5 ods. 4 Vyhl. MV SR č. 605/2007 Z. z.
- projektovú dokumentáciu objektu na Štúrovej 36, garáž na Štúrovej 36, objekt na Námestí M. Pavla 32 netvorí protokol o určení vonkajších vplyvov alebo prostredí – porušenie § 4 písm. i) zákona č. 314/2001 Z. z. a § 5 ods. 4 Vyhl. MV SR č. 605/2007 Z. z.
- požiarne evakuačný plán objektu garáž na Štúrovej 36 neobsahuje určenie spôsobu evakuácie a ciest na evakuáciu – porušenie § 4 písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z. a § 28 ods. 2 písm. c) Vyhl. MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení Vyhl. MV SR č. 591/2005 Z. z.
- čitateľný zoznam členov protipožiarinej hliadky právnickej osoby s určením ich úloh nie je umiestnený v objekte garáž na Štúrovej 36 – porušenie § 4 písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z. a § 17 ods. 4 Vyhl. MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení Vyhl. MV SR č. 591/2005 Z. z.
- požiarne poplachové smernice nie sú umiestnené na vhodných miestach objektu garáž na Štúrovej 36, tak, aby boli viditeľné a trvalo prístupné všetkým osobám – porušenie § 4 písm. f) zákona č. 314/2001 Z. z. a § 27 ods. 5 Vyhl. MV SR č. 121/2002 Z. z. v znení Vyhl. MV SR č. 591/2005 Z. z.

Všetky zistené nedostatky boli v stanovených lehotách (november 2008) odstránené.

O výsledkoch kontrol bol informovaný riaditeľ SKN.

5.10 Zhodnotenie majetkovej pozície organizácie

SKN M. Hrebendu v Levoči nevytvorila žiadnu opravnú položku k 1. 1. 2008, a to pre:

- dlhodobý nehmotný majetok,
- dlhodobý hmotný majetok,
- zásoby,
- dlhodobý finančný majetok,
- nepoužiteľný a nepotrebný dlhodobý nehmotný a hmotný majetok.

Pohľadávky

Pohľadávky evidované k 31. 12. 2008 sumou 41 tis. Sk pozostávajú z vystavených faktúr a pohľadávok voči zamestnancom za PHM:

311 – Odberatelia:

fa č. 182/91 Závody výp. techniky ORWEL, Námestovo z 12. 7. 1991 vo výške 4 619,- Sk (pohľadávka uplatnená na súde v B. Bystrici, podnik v konk. konaní, nedoriešená)
fa č. 2008078 Creo/Young&Rubcam s. r. o., Bratislava z 1. 12. 2008 vo výške 36 500,- Sk za zhotovenie Vianočnej pošty. Faktúra bola uhradená po splatnosti dňa 19. 1. 2008.

Závazky

Závazky evidované k 31. 12. 2008 sumou 2 209 tis. Sk pozostávajú zo záväzkov voči dodávateľom, zamestnancom SKN, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovňami, daňovému úradu a iné záväzky:

Dlhodobé záväzky:	184 tis. Sk
472 – Záväzky zo sociálneho fondu	59 tis. Sk
379 – Iné záväzky	125 tis. Sk
Krátkodobé záväzky:	2 024 tis. Sk
321 – Dodávatelia	23 tis. Sk (úhrada faktúr v mesiaci I/2009)
331 – Zamestnanci	1 068 tis. Sk (mzdy 12/08)
336 – Zúčt. s orgánmi soc. a zdrav. poistenia	758 tis. Sk (mzdy 12/08)
342 – Ostatné priame dane (sporenie, dôch. poistenie, zrážky)	175 tis. Sk (mzdy 12/08)
345 – Ostatné dane a poplatky	1 tis. Sk

- a) záväzky voči dodávateľom sumou 23 tis. Sk vznikli z došlých dodávateľských faktúr ku koncu sledovaného obdobia,
- b) záväzky voči zamestnancom, inštitúciám sociálneho zabezpečenia a zdravotným poisťovniam, daňovému úradu a iné záväzky súvisiace s vyplatením mzdových prostriedkov za mesiac december 2008 vo výplatnom termíne január 2009.

5.11 Hodnotenie hospodárskeho výsledku

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči v účtovnej závierke k 31. 12. 2008 dosiahla kladný hospodársky výsledok 1 734 tis. Sk.

(v tis. Sk)

UKAZOVATEĽ	SCHVÁLENÝ ROZPOČET 2008	UPRAVENÝ ROZPOČET 2008	SKUTOČNOSŤ 2008	ROZDIEL (6-5)
5 – TRIEDA	24 155 (22 955)	26 577 (24 217)	30 482	- 1 734
6 – TRIEDA	24 155 (22 955)	26 577 (24 217)	32 216	

ROZDIEL: VÝNOSY – NÁKLADY: 32.216 tis. Sk – 30.482 tis. Sk = 1 734 tis. Sk

V roku 2008 SKN M. Hrebendu v Levoči dosiahla kladný hospodársky výsledok vo výške 1 734 tis. Sk.

SKN M. Hrebendu dosiahla za hlavnú činnosť v roku 2003 stratu 2 038 tis. Sk. V roku 2004 dosiahla za hlavnú činnosť stratu 3 063 tis. Sk, v roku 2005 stratu 3 197 tis. Sk, v roku 2006 SKN M. Hrebendu v Levoči vykázala stratu vo výške 1 779 tis. Sk, v roku 2007 stratu 737 tis. Sk a v roku 2008 kladný hospodársky výsledok vo výške 1 734 tis. Sk.

Straty do roku 2007 boli vysporiadané z fondu reprodukcie.

5.12 Podnikateľská činnosť

Slovenská knižnica pre nevidiacich M. Hrebendu v Levoči nevykonáva podnikateľskú činnosť a hospodársky výsledok má vyčíslený len za hlavnú činnosť.

5.13 Program hospodárnosti

V súlade s uznesením vlády č. 852/1998, bod B 19 a s „Návrhom opatrení zameraných na hospodárne a efektívne vynakladanie prostriedkov ŠR“, Slovenská knižnica pre nevidiacich Mateja Hrebendu v Levoči predkladá plnenie úsporných opatrení za rok 2008:

1. Limit na reprezentačné účely v roku 2008 bol mierne prekročený, dôvodom jeho mierneho prekročenia bola organizácia 60. výročia SKN, zároveň bol využívaný v prevažnej miere vo vzťahu k dôležitým udalostiam a jednaniam.
2. V roku 2008 boli vykonané dve zahraničné pracovné cesty, a to pracovná cesta do ČR a Talianska. Financované boli z vlastných prostriedkov SKN.
3. Limit stanovený v rozpočte na rok 2008 na nákup DHM bol dodržaný. Nákup DHM nebol použitý na nákup tovaru, ktorý bezprostredne nesúvisí s činnosťou organizácie.
4. Počet odoberaných periodík nebol zvýšený.
5. Za účelom úspory PHM, sa prehodnocuje účelnosť používania motorových vozidiel na pracovné cesty a tieto pracovné cesty sú navzájom spájané.
6. Použitie telefónov a mobilných telefónov bolo kontrolované a sledované. Na jednotlivé linky boli stanovené limity - naďalej sa tieto limity sledujú, pričom je zákaz používať telefóny na súkromné účely.
7. SKN v roku 2008 neuzatvorila nové zmluvy, nevýhodné pre SKN, ktoré by zvyšovali náklady na prevádzku a ŠR.
8. Pri obstarávaní tovarov, služieb a prác SKN dodržiavala princíp hospodárnosti vynakladania finančných prostriedkov a postupovala v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní v znení neskorších predpisov (t. z. pri nákupe tovarov, služieb a prác nad 50 tis. Sk bez DPH uskutočňovať prieskum trhu a od dodávateľov získavať cenové ponuky).

6 Personálne otázky

Rozpisom záväzných ukazovateľov štátneho rozpočtu na rok 2008 číslo MK-559/2008-102/1329 z 24. januára 2008 bol stanovený orientačný ukazovateľ – priemerný prepočítaný evidenčný stav zamestnancov v SKN: 51.

Evidenčný počet zamestnancov SKN vo fyzických osobách k 31. 12. 2008 bol 51 zamestnancov. Dve zamestnankyne boli vyňaté z evidenčného stavu z dôvodu čerpania rodičovskej dovolenky.

Na skrátený pracovný úväzok pracovali 2 zamestnanci SKN.

K skončeniu pracovného pomeru v SKN v roku 2008 došlo u 1 zamestnanca – účtovníčka, ktorá požiadala o skončenie pracovného pomeru dohodou (§ 60 ZP)

V roku 2008 boli prijatí do pracovného pomeru 2 zamestnanci – 1 informatik (na dobu určitú) a 1 upratovačka.

V SKN zamestnávame 10 zamestnancov so zdravotným postihnutím, z toho štyria ZP I, šiesti ZP II. Pre 9 zamestnancov SKN je vytvorených 8 chránených pracovísk.

Dňa 8. 7. 2008 sa v súlade s § 5 zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov uskutočnilo výberové konanie na obsadenie funkcie vedúceho oddelenia IT a DK, do ktorého sa prihlásili 2 uchádzači. Na základe výsledkov a odporúčania výberovej komisie vymenoval riaditeľ SKN do tejto funkcie Mgr. Norberta Végha od 1. 8. 2008.

Zamestnanci SKN boli v roku 2008 odmeňovaní podľa zákona č. 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Podľa základnej stupnice platových taríf (príloha č. 3 zákona) bolo k 31. 12. 2007 odmeňovaných 20 zamestnancov, podľa osobitnej stupnice platových taríf vybraných skupín zamestnancov (príloha č. 4 zákona) odmeňovaných 31 zamestnancov.

Mzdové prostriedky boli v roku 2008 stanovené sumou 8 920 tis. Sk, ktorých rozpočet bol upravený na 11 864 tis. Sk (vrátane OON) a boli čerpané sumou 11 749 tis. Sk (vrátane OON vo výške 90 tis. Sk, z toho z transferu 9 999 tis. Sk) pre evidenčný počet zamestnancov 51.

Priemerný zárobok zamestnancov SKN za rok 2008 bol 19 050,- Sk.

Štruktúra zamestnancov SKN k 31. 12. 2008

	Počet
vedúci zamestnanci	9
odborní zamestnanci knižníc	23
administratívni zamestnanci	6
Ostatní (robotníci, prev. zamestnanci)	13
Spolu	51

Celkový podiel žien na počte zamestnancov činí 64 % a vo vedúcich funkciách boli ženy zastúpené v 45 %.

Veková štruktúra zamestnancov SKN k 31. 12. 2008

Do 25 r.	26 – 30	31 – 35	36 – 40	41 – 45	46 – 50	51 – 55	56 – 60	Nad 60
	r.	r.	r.	r.	r.	r.	r.	r.
1	3	5	7	2	13	15	2	2

Priemerný vek zamestnancov je **45,7 roka**.

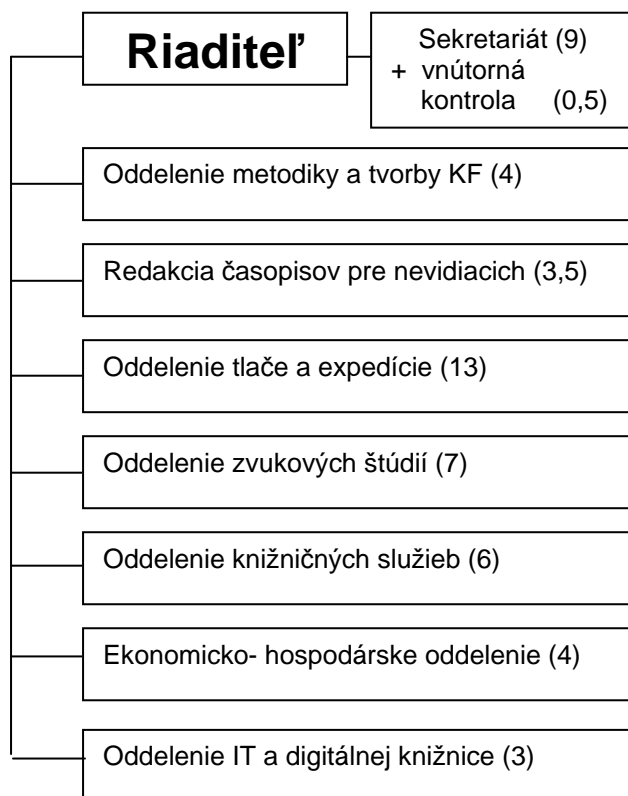
Kvalifikačná štruktúra zamestnancov SKN k 31. 12. 2008

VŠ 2. stupňa	VŠ 1. stupňa	ÚSO	SO	Z
12	4	22	11	2

Priemerný zárobok zamestnancov SKN

Rok	
2005	12.870,- Sk
2006	14 590,- Sk
2007	15.250,- Sk
2008	19.050,- Sk

Vnútorňa organizačná štruktúra SKN

Aktivity na rozvoj ľudských zdrojov

Za účelom dosiahnutia vysokoškolského vzdelania navštevujú štyria zamestnanci vysoké školy, s ktorými bola uzatvorená Dohoda o zvýšení kvalifikácie a o poskytnutí pracovného voľna s náhradou mzdy podľa § 140 a § 155 Zákonníka práce.

V rámci výchovy a vzdelávania sa zamestnanci SKN zúčastňovali v roku 2008 rozličných školení a seminárov za účelom prehĺbenia vedomostí v dôsledku zmien legislatívy v oblasti pracovného práva, systému rozpočtovania, financovania a účtovníctva (napr. Nové metódy a postupy účtovania v roku 2008 – aktuálne účtovníctvo; prechod na ekonomický softvér SOFTIP a jeho jednotlivých modulov).

Pracovníčky OMTKF a OKS zúčastnili školenia ku knižnično-informačnému systému VIRTUA – seriály, články, výpožičky, katalogizácia.

V roku 2008 sme sa zúčastnili aj viacerých seminárov z oblasti knihovníckej práce, z najvýznamnejších spomenieme Inforum 2008.

7 Ciele a prehľad ich plnenia

Hlavné ciele organizácie sú stanovené v súlade s poslaním Slovenskej knižnice pre nevidiacich ako jedinej a jedinečnej špeciálnej knižnice, pôsobiacej v oblasti šírenia informácií zrakovo hendikepovaným občanom.

Hlavné ciele SKN vychádzajú zo zriaďovacej listiny SKN ako celonárodného knižnično-informačného centra pre nevidiacich a slabozrakých a opierajú sa jednak o Ústavu SR, dokument Štandardné pravidlá na vytváranie rovnakých príležitostí pre osoby so zdravotným postihnutím prijatého VZ OSN, o Národný program rozvoja životných podmienok občanov so zdravotným postihnutím vo všetkých oblastiach života, schváleného uznesením vlády SR č. 590 z 27. júna 2001, ako aj o ďalšie dokumenty a medzinárodné dohody.

Poslaním SKN nie je len zhromažďovanie a požičiavanie knižničných a iných dokumentov, ale ich spracovanie do foriem prístupných vnímaniu NS používateľov. Až do uvedených foriem spracované dokumenty poskytuje NS používateľom. V tom je jedinečnosť a nezastupiteľnosť SKN v celoštátnom knižnično-informačnom systéme SR.

Plnenie najdôležitejších ukazovateľov činnosti SKN je uvedené v bode 4 Činnosti / produkty organizácie.

Prioritou činnosti SKN v uplynulom období bolo:

- a) spracovávanie dokumentov do foriem prístupných nevidiacim a slabozrakým,
- b) knižničná a informačná činnosť,
- c) metodická a odborná pomoc oddeleniam pre NS vo verejných knižniciach SR,
- d) akvizičná činnosť,
- e) ochrana knižničného fondu SKN,
- f) edičná činnosť,
- g) tvorba a vydávanie 17 periodík určených nevidiacim a slabozrakým,
- h) výroba 3 časopisov pre zrakovo postihnuté deti a mládež v rámci celej SR, tvorba a výroba kalendárov,
- i) technická príprava SKN na prechod z KIS Libris na KIS3G Virtua,
- j) sprístupnenie 200 digitálnych zvukových kníh na webovom sídle SKN,
- k) realizácia projektu Digitálnej knižnice SKN a jeho prezentácia na medzinárodných konferenciách,
- l) trvalé vylepšovanie webového sídla SKN,
- m) príprava novej služby Audioweb, vďaka ktorej môžu nevidiaci počúvať aktuálne čísla zvukových časopisov z webovej stránky
- n) budovanie fondu vzácných historických dokumentov a fondu cudzojazyčných dokumentov,
- o) spracovanie všetkých titulov zvukových kníh, vyhotovených vo zvukových štúdiách v MP3 formáte,
- p) prechod na digitálny formát aj v oblasti obnovy archívu zvukových kníh,
- q) vyhotovovanie 7 kópií zvukových kníh na CD za účelom postupného prechodu z mgf kaziet na CD,
- r) budovanie pracoviska hudobní v Braillovom písme, výroba hudobní podľa edičného plánu,
- s) výroba učebníc v Braillovom písme pre žiakov základných a stredných škôl,
- t) príprava a organizačné zabezpečenie celoslovenského odborného seminára 60 rokov slepeckej knižnice v Levoči, vrátane vydania odbornej publikácie,
- u) získavanie mimorozpočtových finančných zdrojov prostredníctvom projektov,
- v) rozšírenie počtu podujatí pre používateľov v rámci kultúrno-výchovnej činnosti SKN,
- w) udržiavanie a prehľbovanie pracovných kontaktov s knižnicami pre nevidiacich v zahraničí (Česko, Poľsko, Maďarsko).

8 Hodnotenie a analýza vývoja organizácie v roku 2008

Hodnotením a analýzou vývoja organizácie a výsledkov jej činnosti v roku 2008 môžeme konštatovať splnenie úloh stanovených v ročnom pláne hlavných úloh SKN. V súlade so zákonom č. 183/2000 Z. z., zriaďovacou listinou SKN, Stratégiou rozvoja slovenského knihovníctva a Projektom elektronizácie knižníc sa úspešne darilo zabezpečiť priaznivé podmienky pre ďalšiu činnosť knižnice v súlade s informačnými a vzdelávacími potrebami nevidiacich a slabozrakých používateľov a znižovaním ich informačného deficitu.

Medzi prioritné úlohy oddelenia knižničných služieb v roku 2008 patrilo operatívne a kvalitné poskytovanie knižničných a informačných služieb používateľom a návštevníkom knižnice. Organizovaním širokého spektra kultúrno-vzdelávacích podujatí sme sa snažili viac pritiahnúť pozornosť používateľa s cieľom podporiť čítanie a zvýšiť efektívnosť využívania vlastných služieb knižnice. Dbali sme o pravidelnú donáškovú službu braillovských a zvukových dokumentov čitateľom v sídle knižnice, zohľadňovanie požiadaviek čitateľov pri dopĺňovaní KF na zasadnutiach edičnej komisie, pravidelné informovanie používateľov prostredníctvom nášho webového sídla, slepeckých periodík a oznamov v knižnici o nových službách, organizovaných podujatiach, knižných novinkách a pod. Oddelenie zabezpečovalo prístupnosť špeciálnych prehrávačov Plextalk, určených na prehrávanie zvukových kníh vo formáte Daisy. V trende skvalitňovania, modernizácie a propagácie služieb knižnice plánujeme pokračovať aj naďalej. V najbližšom období sa zameriame na propagáciu zvukových kníh na CD nosičoch vo formáte MP3, s cieľom zabezpečenia plynulého prechodu výpožičiek zvukových dokumentov z kaziet na CD nosiče. V súvislosti s tým plánujeme vybaviť jednotlivé pracoviská zvukovej knižnice vhodnými stojanmi na CD. V záujme podporiť čítanie a návštevnosť detí a mládeže v knižnici máme zámer prebudovať, vhodne vybaviť a spríjemniť priestory detskej a mládežníckej literatúry na Štúrovej ulici po schválení príslušného projektu nadriadeným orgánom.

Rok 2008 bol napriek zníženiu finančného príspevku na vydávanie tzv. sociálnych časopisov o vyše 120 tisíc korún, o čom sme sa dozvedeli až v júni (!), dobrý. Vydávanie sa riadilo harmonogramom, ktorý sme dodržali, resp. prekročili. Spôsobil to v začiatku roka opatrný prístup k rozsahu strán tzv. sociálnych časopisov, pretože už sme si za ostatné roky „zvykli“, že príspevok na ich vydávanie býva krátený. Samozrejme, v druhej polovici roka sme sa snažili finančné zdroje vyčerpať a využili sme na to aj odborný seminár pri príležitosti osláv 60. výročia založenia slepeckej knižnice v Levoči. Odborné prednášky, ktoré na ňom odzneli, sme pre ich zaujímavý obsah uverejnili aj v samostatnom čísle časopisu Priezor. Okrem toho sme vydali navyše aj jedno číslo ženského časopisu Vierka, čo abonentky potešilo, keďže jediné ženské periodikum v minulosti vychádzalo samostatne, ako mesačník a dnešným čitateľkám to dodnes chýba. V tejto súvislosti treba dodať, že viac ako polovicu predplatiteľov slepeckých časopisov tvoria ženy – 367.

Výška predplatného za časopisy a kalendáre sa ani v roku 2008 nemenila, čo sa pozitívne odráža v počte abonentov. Za ostatné roky sa iba s malými odchýlkami ustálil. V minulom roku sme evidovali celkom 700 predplatiteľov, oproti minulému roku predstavuje pokles o 53 čitateľov. Na výške nákladov periodík sa to citelne neprejavilo, čo potvrdzuje starú prax, že jeden čitateľ odoberá viacero časopisov.

Ak sme niekoľko rokov dozadu začali hovoriť o vzostupe zvukových časopisov na úkor braillovských, dnes môžeme povedať, že stúpajúci nárast zaznamenávajú aj časopisy v digitálnej forme. Pribúda predplatiteľov periodík na audio CD, resp. prostredníctvom internetu - E-mailový balíček. Je potešiteľné, že nastúpený trend SKN v digitalizácii berú za svoje aj naši čitatelia. Zvlášť, keď inštitúcia plánuje od roku 2010 úplne zlikvidovať výrobu zvukových periodík na mg kazetách. Dôvodom je neefektívnosť - náklady na kúpu kaziet a prácnosť, keďže vydávame zvukové periodiká na mg kazetách, CD, audio CD, a to je pri súčasnom stave zamestnancov náročné.

Aj v roku 2008 prevažovali čitatelia, ktorí preferovali zvukové časopisy pred braillovskými. V roku 2002 slepecká redakcia po prvýkrát sprístupnila do zvukovej podoby časopisy pre vidiacu verejnosť (na začiatku to bol časopis Život, v roku 2006 sa ponuka rozšírila o periodiká Plus 7 dní a Rebecca). Aj tu evidujeme nárast čitateľov. Vlni si mohli záujemcovia vybrať spomedzi troch časopisov – Život, Zdravie, 100 + 1. Obsah 90-minútovej mg kazety predstavuje výber článkov z jednotlivých čísel týždenníka, resp. dvojtýždenníka a mesačníka.

Na žiadosť čitateľov redakcia prispela k spestreniu braillovského vydania Nového života reliéfnymi obrázkami. V roku 2008 to boli rasy psov, rok predtým dominanty Levoče.

V roku 2008 redakcia zadala do výroby aj kalendáre – stolový v Braillovom písme a čiernotlačí (268 predaných kusov), bez brailla v čiernotlačí (110 ks), Veľký braillovský kalendár (74 ks) a jednolistový kalendár, ako súčasť časopisu Nový život v Braillovom písme (196 ks). Pred Vianocami sme záujemcom ponúkli aj vianočné reliéfné pozdravy s obrázkom a predtlačným braillovským textom s cirkevným a svetským motívom. Predalo sa len 15 kusov. SKN finančne podporila aj vydanie cirkevného kalendára (42 ks), ako prílohy k ekumenickému časopisu Nádej.

Už tradične redakcia participovala na príprave a realizácii celoslovenskej literárnej prehliadky Dni Mateja Hrebendu, v rámci ktorej má „pod patronátom“ literárnu súťaž. V roku 2008 sa DMH konali po 14. krát v Martine.

Súčasťou práce redakcie je archivácia a uchovávanie tlačených dokumentov obsahujúcich akúkoľvek zmienku o činnosti SKN, ako aj slepeckého hnutia na Slovensku. Podobne je to aj v propagácii slepeckého hnutia svojimi príspevkami v regionálnych i celoštátnych médiách.

V roku 2008 redakciu tvorili štyri redaktorky, z ktorých tri majú vysokoškolské vzdelanie (2 žurnalistika, 1 sociológia). Štvrtá redaktorka si tretím rokom zvyšuje vzdelanie na Prešovskej univerzite, odbor knižnično-informačné štúdiá.

K skvalitneniu redakčnej práce prispela aj obnova technického vybavenia redakcie, jeden nový počítač, notebook a digitálny fotoaparát.

V roku 2008 sa trikrát konalo aj zasadnutie poradného orgánu riaditeľa SKN - redakčnej rady. Tvorí ju 6 členov, funkcionárov slepeckého hnutia z celého Slovenska.

V oblasti nahrávania zvukových kníh a časopisov sa v roku 2008 pokračovalo v postupnom prechode z analógovej na digitálnu formu. Každý nový titul je spracovávaný do formátu MP3 s členením nahrávky na kapitoly, resp. častí s uvedením potrebných informácií pre potreby digitálnej knižnice. U zvukových časopisov pribudol v roku 2008 k časopisu Nový život aj 2-mesačník Novet. Obidva časopisy sa spracovávajú navyše do formátu CD-DA pre CD verziu.

V oblasti archivovania a zálohovania zvukových nahrávok zatiaľ neboli vytvorené podmienky pre vybudovanie spoľahlivého veľkokapacitného digitálneho archivovacieho systému. Preto sú v súčasnosti všetky nové nahrávky ukladané na kompaktných diskoch typu CD-R a zároveň zálohované na diskretných harddiskoch, čo však nezaručuje ani potrebnú bezpečnosť ich dlhodobého uchovávaní a ani požadované vlastnosti.

Rozvoj informačných technológií v SKN sa niesol v roku 2008 v znamení ďalšieho skvalitňovania služieb pre NS používateľov, a to aj vo vzťahu k zlepšovaniu informačných služieb k jednotlivým oddeleniam SKN.

Pre splnenie vyššie uvedeného cieľa sme navrhli vytvorenie samostatného oddelenia informačných technológií a digitálnej knižnice (IT a DK). Na základe uznesenia porady vedenia SKN sme o našom zámere informovali sekciu kultúrneho dedičstva MK, ako aj odbor informatiky MK SR. Po konzultáciách bol náš návrh schválený a od 1. 3. 2008, na základe rozhodnutia riaditeľa SKN rozšírilo organizačnú štruktúru SKN nové oddelenie IT a DK pod vedením jeho vedúceho Mgr. Norberta Végha. Oddelenie bolo personálne rozšírené o jedného informatika. Krátko nato posilnilo oddelenie presunutie jedného

zamestnanca z oddelenia zvukových štúdií, ktorého hlavná pracovná náplň bola dokončiť DAISY knihu Veľký slovník cudzích slov.

Z vyrobených publikácií v roku 2008 je dôležité spomenúť spracovanie publikácie EURO NAŠA MENA. Bola vyrobená v špirálovej väzbe so zosilneným prešpanovým obalom a reliéfnou priehľadnou titulnou stranou. Obsahuje tri reliéfné obrázky mincí a päť reliéfnych obrázkov bankoviek Euro. Matrice obrázkov boli vyrobené na fotopolymérové platne. Publikácia bola vyrobená v náklade 1 100 ks a obdržal ju každý náš používateľ.

Pre predškolské vyučovanie a žiakov základných škôl boli vyrobené leporelá a publikácie s reliéfnymi obrázkami. Ich prínosom je zjednodušenie vyučovania v školách a získavanie základov prezerania reliéfnych obrázkov.

V sledovanom období boli taktiež vyrobené dve učebnice pre základné školy. V tejto činnosti je potrebné zabezpečiť v spolupráci so zadávateľmi plán edície a rozvrhnutie výroby počas celého roka.

9 Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Knihy, časopisy, učebnice, kalendáre, reliéfná grafika a neperiodické tlačoviny sú produkty SKN, ktoré sú určené nevidiacim a slabozrakým spoluobčanom na Slovensku i v zahraničí. Vyrábané sú vo formátoch prístupných zrakovo hendikepovaným, t. z. v Braillovom písme, vo zvukovej, tlačenej, resp. elektronickej podobe. Produkty levočskej knižnice slúžia na edukačné, kultúrne a všeobecné vzdelávanie i zábavu nevidiacim a slabozrakým občanom.

SKN v súlade so zriaďovacou listinou a nadväzujúcimi základnými dokumentmi vytvára všetky podmienky, prostredníctvom ktorých môžu zrakovo hendikepovaní získavať informácie, zdokonaľovať sa v používaní nových komunikačno-informačných technológií, rozširovať svoj vedomostný obzor aj národnú kultúrnu identitu v domácich slovenských i medzinárodných súvislostiach.

V Levoči 12. 2. 2009

Ing. František Hasaj
riaditeľ SKN

Prílohy:

1. Kultúrno-výchovná činnosť v roku 2008
2. Základné číselné ukazovatele činnosti SKN za rok 2008
3. Porovnávací tabuľka číselných ukazovateľov SKN za roky 2007 – 2008
4. Doplňovanie KF pre VK – odd. pre NS používateľov za rok 2008
5. Základné číselné ukazovatele oddelení NS VK za rok 2008
6. Porovnávací tabuľka – oddelenie tlače a expedície
7. Prehľad základných ukazovateľov činnosti oddelenia zvukových štúdií v rokoch 2006 – 2008
8. Počúvanosť digitálnych zvukových kníh (spakovaných vo forme ZIP súboru) digitálnej knižnice v roku 2008 podľa okresov Slovenska
9. Počúvanosť digitálnych zvukových kníh (spakovaných vo forme ZIP súboru) digitálnej knižnice v roku 2008 podľa okresov Slovenska s vyznačením pobočiek SKN
10. Počúvanosť digitálnych zvukových kníh (jednotlivých kapitol) digitálnej knižnice v roku 2008 podľa okresov Slovenska
11. Počúvanosť digitálnych zvukových kníh (jednotlivých kapitol) digitálnej knižnice v roku 2008 podľa krajov Slovenska s vyznačením pobočiek SKN
12. Počúvanosť digitálnych zvukových kníh (spakovaných vo forme ZIP súboru) digitálnej knižnice v roku 2008 podľa krajov Slovenska s vyznačením skratiek okresov

KULTÚRNO-VÝCHOVNÁ ČINNOSŤ V ROKU 2008

Termín	Forma	Názov podujatia	Čitateľské určenie	Počet účastníkov
28. 02.	Exkurzia		ZO ÚNSS Svidník	27
11. 03.	Beseda s načítavateľom ZK	Alfréd Swan	Čitateľská verejnosť	60
13. 03.	Hlasné čítanie rozprávok P. Dobšinského	Z rozprávky do rozprávky	ZŠ pre žiakov so ZP internátna v Levoči	20
29. 04.	Exkurzia		KS ÚNSS Martin	40
14. 05.	Exkurzia		ZO ÚNSS Banská Štiavnica	40
15. 05.	Hodina informatívnej výchovy	Knižnično-informačné služby SKN	SOS pre žiakov so ZP internátna v Levoči	5
17. 06.	Vyhodnotenie čitateľskej súťaže	Sovička	ZŠ pre žiakov so ZP internátna v Levoči	45
18. 06.	Vyhodnotenie čitateľskej súťaže	Sovička	ZŠ pre žiakov so ZP intern. v Bratislave	75
01. 07.	Hodina informatívnej výchovy	Knižnično-informačné služby SKN	Integrované vzdelávané NS deti na Slovensku	10
11. 07.	Priateľské letné posedenie v knižnici	Leto v knižnici	Čitateľská verejnosť	15
12. 08.	Exkurzia		Pedagogická fakulta KU v Ružomberku	4
15. 08.	Exkurzia		ZO ÚNSS Zvolen	6
09. 08.	Exkurzia		SNK Martin	1
23. 09.	Otvorenie 5. ročníka detskej čitateľskej súťaže	Sovička	ZŠ pre žiakov so ZP internátna v Bratislave	70
01. 10.	Otvorenie 5. ročníka detskej čitateľskej súťaže	Sovička	ZŠ pre žiakov so ZP internátna v Levoči	40
14. 10. 28. 11.	Výstava	Aj v nevidne vidieť	Široká verejnosť	
15. 10.	Exkurzia		SSK Žilinského kraja	43
28. 10.	Exkurzia, inf. výchova		RSZP v Levoči	7
03. 11.	Exkurzia, inf. výchova		SOS pre žiakov so ZP intern. v Levoči	5
11. 11.	Beseda so spisovateľom	Ján Solovič	Čitateľská verejnosť	30
13. 11.	Exkurzia, inf. výchova		ZO ÚNSS č. 15 Košice	22
05. 12.	Mikulášske posedenie s rozprávkou	Tom a Džery	ZŠ pre žiakov so ZP internátna v Levoči	70
11. 12.	Predvianočné posedenie s čitateľmi		čitateľská verejnosť	45

ZÁKLADNÉ ČÍSELNÉ UKAZOVATELE ČINNOSTI SKN ZA ROK 2008**KNIŽNIČNÝ FOND**

Knižničné jednotky spolu		37 491
z toho	braillovske dokumenty	5 444 / 2 140 titulov
	zvukové dokumenty	32 047 / 4 700 titulov
Počet vydávaných periodík		17
Ročný prírastok kn. j.		2 762 / 832 titulov
z toho	braillovske dokumenty	355 / 227 titulov
	zvukové dokumenty	2 407 / 605 titulov
Úbytky knižničných jednotiek		423

VÝPOŽIČKY

Výpožičky spolu		36 805
z toho	braillovske dokumenty	2 536 / 7 429 zväzkov
	zvukové dokumenty	19 204 / 165 985 kaziet
	výpožičky periodík	11 027
	MVS iným knižniciam	4 038

POUŽÍVATELIA

Registrovaní používatelia spolu	1 544
Z toho používatelia do 15 rokov	175
Návštevníci knižnice spolu	6 097

**POROVNÁVACIA TABUĽKA ČÍSELNÝCH UKAZOVATEĽOV SKN
ZA ROKY 2007 – 2008**

Knižničný fond	2007	2008	Rozdiel	Index
zvukové dok.	2 031	2 407	+376	1,18
braillovske dok.	337	355	+18	1,05
Spolu:	2 368	2 762	+394	1,16

Výpožičky	2007	2008	Rozdiel	Index
zvukové dok.	35 211	34 269	-942	0,97
braillovske dok.	2 511	2 536	+25	1,00
Spolu:	37 722	36 805	-917	0,97

Čitatelia	2007	2008	Rozdiel	Index
zvukové dok.	1 321	1 256	-65	0,95
braillovske dok.	227	288	+61	1,26
Spolu:	1 548	1 544	-4	0,99

DOPLŇOVANIE KF PRE VK – ODD. PRE NS POUŽÍVATEĽOV ZA ROK 2008

P. č.	Knižnica	Stav KF k 1.1.2008	Prírastok	Úbytok	Stav KF k 31.12.2008
1.	Banská Bystrica	292	190	130	352
2.	Bratislava	3 008	276	-	3 284
3.	Galanta	193	121	131	183
4.	Komárno	220	161	161	220
5.	Košice J. Bocatia	288	200	141	347
6.	Košice MsK	10	10	10	10
7.	Levice	332	171	251	252
8.	Martin	180	180	170	190
9.	Nitra	279	111	110	280
10.	Nové Zámky	140	122	162	100
11.	Poprad	371	150	140	381
12.	Považská Bystrica	563	140	210	493
13.	Prešov	185	190	141	234
14.	Prievidza	271	120	80	311
15.	Trenčín	586	200	180	606
16.	Trnava	937	150	90	997
17.	Žilina	220	140	100	260
18.	Vranov nad Topľou	221	131	171	181
19.	Michalovce	250	131	120	261
20.	Topoľčany	470	130	70	530
21.	Rimavská Sobota	80	180	130	130
22.	Liptovský Mikuláš	251	150	130	271
23.	Bardejov	483	140	203	420
24.	Veľký Krtíš	130	157	157	130
25.	Lučenec	50	179	120	109
26.	Rožňava	60	157	97	120
27.	Humenné	-	30	-	30
28.	Stará Ľubovňa	140	190	240	90
29.	Svidník	-	41	-	41
30.	Žiar nad Hronom	-	-	-	-
	Spolu	10 210	4 248	3 645	10 813

Pozn.:

Pre Krajskú knižnicu v Žiline sa vyrobilo na vlastné nosiče vo formáte CD MP3 93 titulov v počte 279 kn. j.

ZÁKLADNÉ ČÍSELNÉ UKAZOVATELE ODDELENÍ NS VK ZA ROK 2008

P. č.	Knížnica	Počet výpožičiek spolu			Používatelia	
		kn. j.	Počet kaziet	z toho periodiká	Spolu	Z toho mládež
1.	B. Bystrica	412	3335		22	
2.	Bratislava	10401	49765	945	151	2
3.	Galanta	49	201		11	
4.	Komárno	917	8600		21	
5.	Košice J. Bocatia	1007	8160		27	
6.	Košice MsK	260	1750	160	319	299
7.	Levice	602	4745	45	16	
8.	Martin	543	5309		28	4
9.	Nitra	590	3848	42	30	
10.	Nové Zámky	260	3537		7	
11.	Poprad	430	2374		18	
12.	Považská Bystrica	246	2126		11	
13.	Prešov	219	1445	20	87	
14.	Prievidza	178	1434		12	
15.	Trenčín	585	4455		38	
16.	Trnava	3230	21448	8	122	
17.	Žilina	760	6780		28	
18.	Vranov n/T.	149	1249		7	
19.	Michalovce	154	980		11	
20.	Topoľčany	252	1890		18	
21.	Rimavská Sobota	126	618		5	
22.	Liptovský Mikuláš	333	2814		10	
23.	Bardejov	272	2308		29	1
24.	Svidník	159	848		11	
25.	Žiar n./H.	93	520		10	
26.	Rožňava	87	720		15	
27.	Lučenec	231	1837		8	
28.	Veľký Krtíš	88	728		7	1
29.	Humenné	84	531		17	
30.	Stará Ľubovňa	101	748		4	
	Spolu	22 818	145 103	1 220	1 100	307

POROVNÁVACIA TABUĽKA – ODDELENIE TLAČE A EXPEDÍCIE

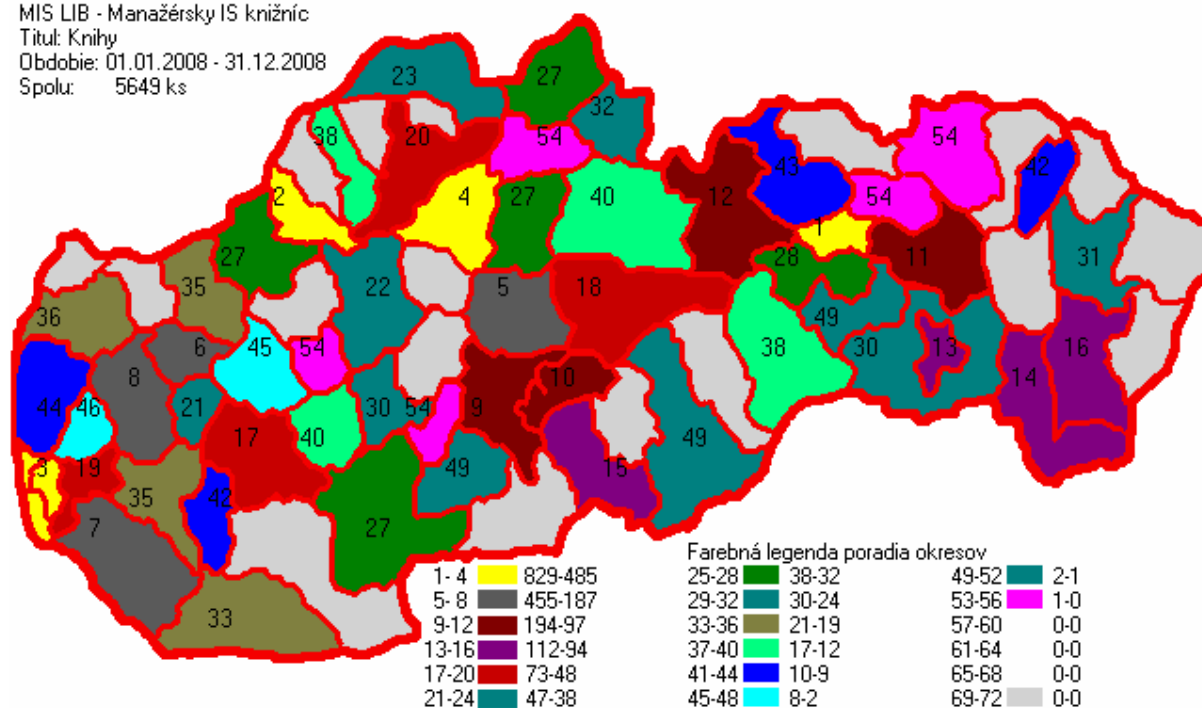
		2004	2005	2006	2007	2008	Index 4/3
Sadzba	Spolu	17 161	18 991	21 916	22 640	18 917	0,84
Korektúra	mechanicky (počet matric)	539	904	298	1 204	482	0,4
	počítačovo (počet matric)	16 471	16 747	24 902	21 327	18 414	0,86
	Spolu	17 010	17 651	25 200	22 531	18 896	0,83
Tlač	počítačová (počet listov)	331 652	285 488	390 385	293 461	307 261	1,04
	mechanická (počet listov)	42 588	52 686	54 653	43 746	70 800	1,62
	Index Everest	2 266	2 530	2 464	2596	1 606	0,62
	Spolu	376 506	340 704	447 502	339 533	379 667	1,12
Knihárstvo	Braill. knihy (počet zv. V8)	835	1 336	1 346	2 095	1 004	0,48
	špirálová väzba	1156	435	2076	1157	2 192	1,89
Formovanie obrázkov	počet kusov	8 340	1 060	9 679	6 101	24 967	4,09
Ukončené tituly	beletria	76	64	75	92	73	0,79
	učebnice + rôzne	4+3+9	23+6	20	11	2	0,18
	Spolu	88	93	95	103	75	0,73
Individuálne objednávky	braillovské	648	863	1 638	1258	1 560	1,24
Individuálne objednávky	zvukové				527	601	1,14
Expedícia periodík v Braillovom písme	Poč. väzieb V1, V3	8 133	8 811	9 188	7 037	8 985	1,28
	počet zásielok	8 277	8 811	9 188	7 037	8 985	1,28
Expedícia periodík vo zvuku					12 599	10 448	0,82

**PREHĽAD ZÁKLADNÝCH UKAZOVATEĽOV ČINNOSTI
ODDELENIA ZVUKOVÝCH ŠTÚDIÍ V ROKOCH 2006 – 2008**

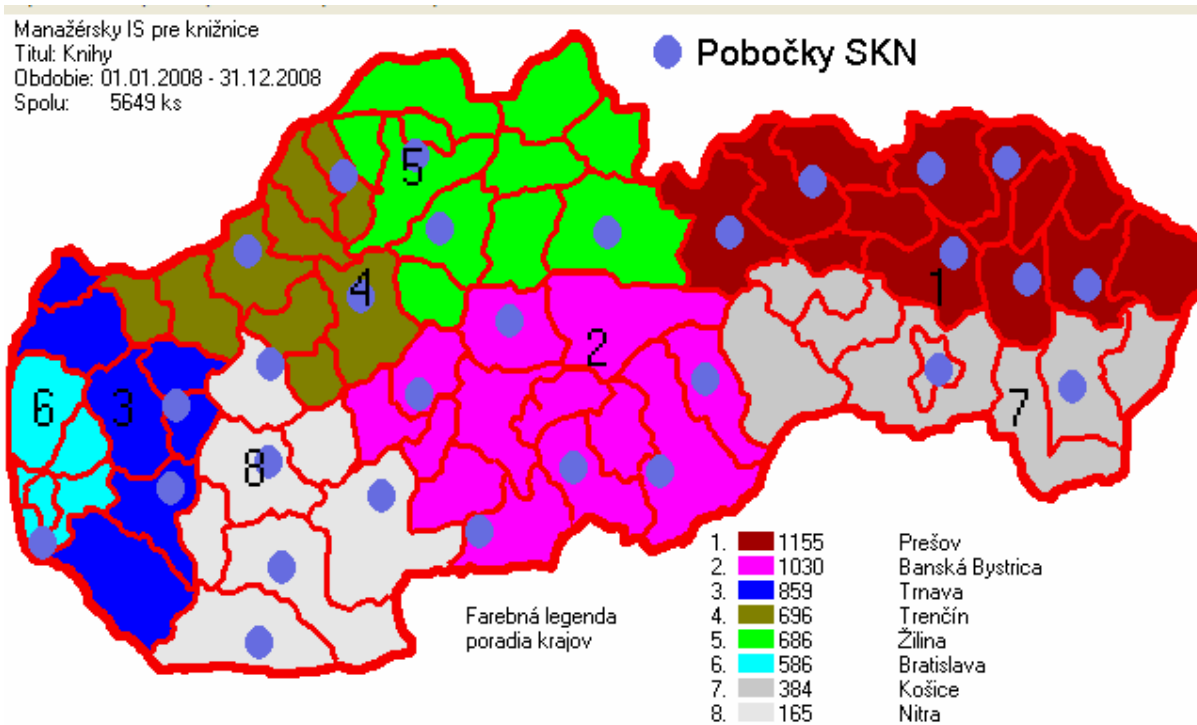
UKAZOVATEĽ	Rok	2006	2007	2008
Počet načítaných originálov zvukových kníh	titulov	129	133	136
	hodín	1561	1519	1602,5
Počet obnovených originálov zvukových kníh z pásov na kazety	titulov	103	94	72
	hodín	959	912	809
Počet načítaných titulov náučnej literatúry	titulov	10	0	1
	hodín	66	0	7
Počet načítaných titulov zvukových časopisov a neperiodických publikácií	titulov	135	138	137
	hodín	195,5	193,5	187,5
Prepis zvukových kníh a odbornej literatúry	titulov	139	132	129
	hodín	1549	1573,5	1475
Prepis zvukových časopisov a neperiodických publikácií	kaziet	14173	10988	9226
Opravy zvuk. kníh a časopisov	hodín	2248,5	2060	1570,5
Digitalizacia kníh	titulov	22	123	151
	hodín	266	1266,5	1621

**POČÚVANOSŤ DIGITÁLNYCH ZVUKOVÝCH KNÍH
(SPAKOVANÝCH VO FORME ZIP SÚBORU)
DIGITÁLNEJ KNIŽNICE V ROKU 2008 PODĽA OKRESOV SLOVENSKA**

MIS LIB - Manažérsky IS knižníc
Titul: Knihy
Obdobie: 01.01.2008 - 31.12.2008
Spolu: 5649 ks

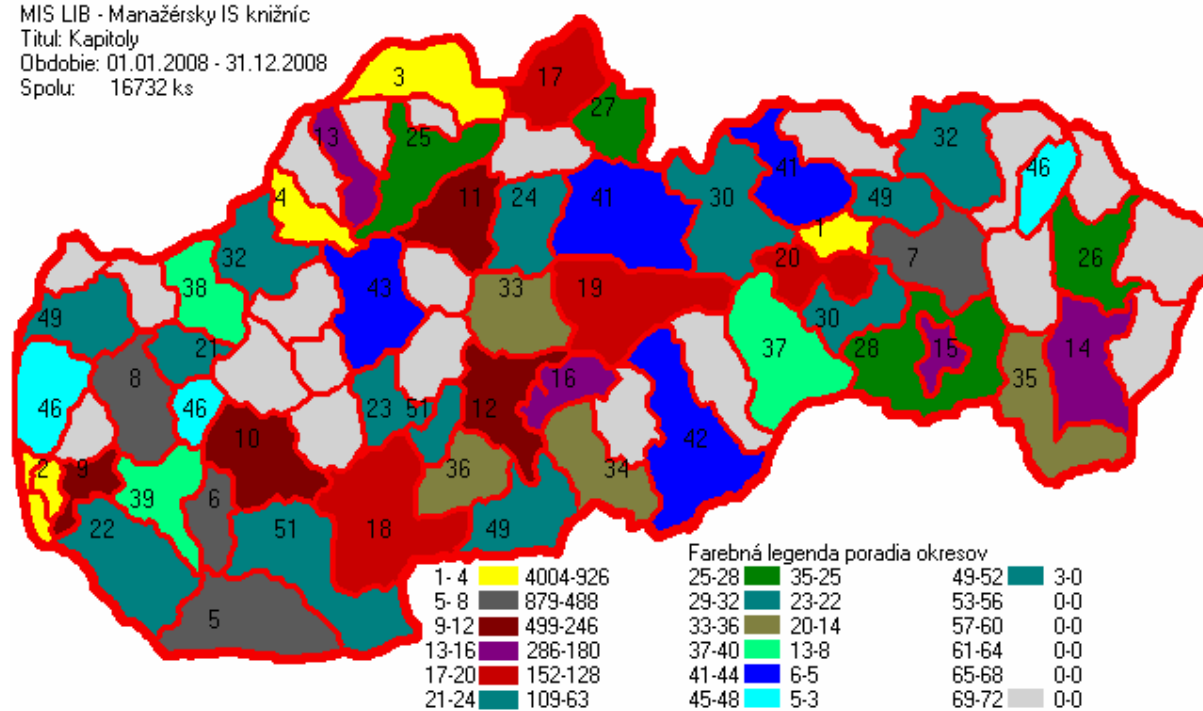

**POČÚVANOSŤ DIGITÁLNYCH ZVUKOVÝCH KNÍH
(SPAKOVANÝCH VO FORME ZIP SÚBORU)
DIGITÁLNEJ KNIŽNICE V ROKU 2008 PODĽA KRAJOV SLOVENSKA
S VYZNAČENÍM POBOČIEK SKN**

**POČÚVANOSŤ DIGITÁLNYCH ZVUKOVÝCH KNÍH
(JEDNOTLIVÝCH KAPITOL)
DIGITÁLNEJ KNIŽNICE V ROKU 2008 PODĽA OKRESOV SLOVENSKA**

MIS LIB - Manažérsky IS knižníc
Titul: Kapitoly
Obdobie: 01.01.2008 - 31.12.2008
Spolu: 16732 ks

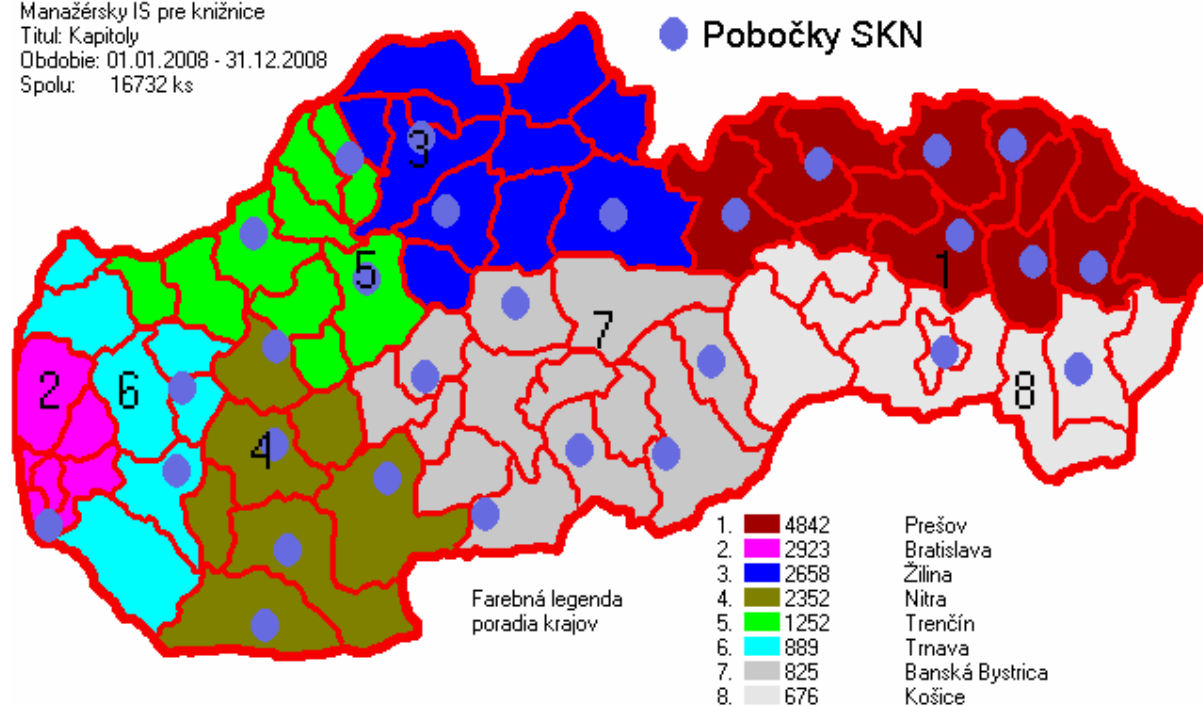
**POČÚVANOSŤ DIGITÁLNYCH ZVUKOVÝCH KNÍH
(JEDNOTLIVÝCH KAPITOL)
DIGITÁLNEJ KNIŽNICE V ROKU 2008 PODĽA KRAJOV SLOVENSKA
S VYZNAČENÍM POBOČIEK SKN**

Manažérsky IS pre knižnice

Titul: Kapitoly

Obdobie: 01.01.2008 - 31.12.2008

Spolu: 16732 ks

POČÚVANOSŤ DIGITÁLNYCH ZVUKOVÝCH KNÍH (SPAKOVANÝCH VO FORME ZIP SÚBORU) DIGITÁLNEJ KNIŽNICE V ROKU 2008 PODĽA KRAJOV SLOVENSKA S VYZNAČENÍM SKRATIEK OKRESOV

Manažérsky IS pre knižnice

Titul: Knihy

Obdobie: 01.01.2008 - 31.12.2008

Spolu: 5649 ks

